

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

nr. 223.319 van 29 april 2013
in de zaken A. 202.294/X-14.931 (I)
A. 202.296/X-14.932 (II)
A. 203.189/X-14.981 (III).

In zake : I. + II. + III.
Georges-Henri BODSON
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Ghysels
kantoor houdend te 1170 BRUSSEL
Terhulpssteenweg 187
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

- I. + II. + III.
1. de gemeente GINGELOM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Greet Louwet
kantoor houdend te 3800 SINT-TRUIDEN
Tongersesteenweg 60
bij wie woonplaats wordt gekozen
 2. de deputatie van de provincieraad van LIMBURG

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2011, strekt tot de nietigverklaring van :
 - a. het besluit van 24 mei 2011 van de gemeenteraad van Gingelom waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “School Groeihoog - Jeuk”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief wordt vastgesteld,
 - b. het besluit van 20 juli 2011 van de deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “School Groeihoog - Jeuk” te Gingelom, evenals het bijhorend onteigeningsplan, wordt goedgekeurd (zaak sub I).

Het beroep ingesteld op 28 oktober 2011 strekt tot de nietigverklaring van :

- a. het besluit van 24 mei 2011 van de gemeenteraad van Gingelom waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “School Kleurenboom - Montenaken”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief wordt vastgesteld,
- b. het besluit van 20 juli 2011 van de deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “School Kleurenboom - Montenaken” te Gingelom, evenals het bijhorend onteigeningsplan, wordt goedgekeurd (zaak sub II).

Het beroep ingesteld op 9 januari 2012 strekt tot de nietigverklaring van :

- a. het besluit van 28 juni 2011 van de gemeenteraad van Gingelom waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Dorpskouter en woonbeleid”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief wordt vastgesteld,
- b. het besluit van 21 september 2011 van de deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Dorpskouter en woonbeleid” te Gingelom, met uitsluiting van het onteigeningsplan, wordt goedgekeurd (zaak sub III).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben in alle zaken een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft in alle zaken een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft in alle zaken een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft in alle zaken een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben in alle zaken een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 maart 2013.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft in alle zaken verslag uitgebracht.

Advocaat Yves Sacreas, die loco advocaat Jan Ghysels verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Greet Louwet, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en bestuurssecretaris Tom Roosen, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn in alle zaken gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft in alle zaken een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is eigenaar van een aantal gronden, gelegen aan de Heiseltstraat in de gemeente Gingelom, deelgemeente Jeuk, en aldaar kadastraal bekend onder de nrs. 183/m, 182/b en 182/a. Deze gronden zijn, volgens het bij koninklijk besluit van 5 april 1977 vastgestelde gewestplan Sint-Truiden - Tongeren, gelegen in woonuitbreidingsgebied.

3.2. Op 17 maart 2010 deelt het ontwerp- en adviesbureau Soresma, namens het gemeentebestuur van Gingelom, aan de deputatie van de provincieraad van Limburg mee dat de gemeente Gingelom het voornemen heeft

om een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) “Dorpskouter” op te stellen en vraagt of de deputatie het eens is met de door haar opgestelde screeningsnota, waarin wordt besloten dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan genereren.

Het GRUP “Dorpskouter” beoogt de ontwikkeling mogelijk te maken van een gebied, aansluitend bij de kern van Gingelom, dat door het geldend gewestplan tot woonuitbreidingsgebied is bestemd. Tevens wordt de aanleg beoogd van een functionele fietsroute parallel aan de N80.

3.3. Nog op 17 maart 2010 deelt het ontwerp- en adviesbureau Soresma, namens het gemeentebestuur van Gingelom, aan de deputatie van de provincieraad van Limburg mee dat de gemeente Gingelom het voornemen heeft om een GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” op te stellen en vraagt of de deputatie het eens is met de door haar opgestelde screeningsnota waarin wordt besloten dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan genereren.

Het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” beoogt de uitbreiding mogelijk te maken van de gemeentelijke school “Kleurenboom” te Montenaken, meer bepaald de aanleg van bijkomende speelruimte en de verruiming van de keuken, alsmede de uitbreiding van de belendende sporthal met een Finse piste en parkeerruimtes. Daartoe worden gronden, die door het geldend gewestplan tot woongebieden met een landelijk karakter of tot agrarisch gebied zijn bestemd, tot een zone voor sportpark-speelruimte, zone voor parking en bufferzones herbestemd (deelgebied 1).

Ter compensatie van de herbestemming van agrarisch gebied, wordt een gedeelte van het woonuitbreidingsgebied te Jeuk, waartoe ook de onder randnummer 3.1 vermelde gronden van de verzoeker behoren, tot een zone voor landbouw herbestemd (deelgebied 2).

3.4. Op 16 april 2010 brengt de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij, dat als één van de adviesverlenende instanties in het licht van het onderzoek naar de plicht tot het opmaken van een plan-milieueffectenrapport (hierna: plan-MER) door de initiatiefnemer van het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” diende

aangeschreven te worden, een voorwaardelijk positief advies over de plan-MER-screening van het voorontwerp van dit GRUP uit. Daarin wordt onder meer gesteld dat “(d)e wijziging van bestemming (...) geen meerwaarde voor de agrarische structuur (betekent)”, dat “evenwel duidelijk (blijkt) dat er voor voorliggend initiatief een beleidsmarge bestaat”, dat “(h)et plan (...) daarom volgens de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling niet in strijd (is) met gemaakte afspraken betreffende de herbevestiging van het agrarisch gebied”, maar “vraagt (zij) echter wel dat het ingenomen gebied, bij wijze van milderende maatregel, gecompenseerd wordt door het herbevestigen van agrarisch gebied van dezelfde kwaliteit of het herbestemmen van een andere bestemming in agrarisch gebruik naar agrarisch gebied in de regio. Zo kan bij voorbeeld het woonuitbreidingsgebied te Jeuk (of een gedeelte ervan) voor herbestemming in aanmerking komen”.

3.5. Nog op 16 april 2010 maakt de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling eenzelfde opmerking met betrekking tot de plan-MER-screening van het voorontwerp van GRUP “Dorpskouter”.

3.6. Op basis van de overeenkomstig artikel 4.2.3, § 3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) gedane analyse, waarin de redenen zijn vervat waarom geen plan-MER moet worden opgemaakt, concludeert de dienst Mer op 14 juni 2010 dat het voorontwerp van GRUP “Dorpskouter” geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

3.7. Op 21 mei 2010 beslist de dienst Mer dat het voorontwerp van GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” evenmin aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

3.8. Op 14 juli 2010 deelt het ontwerp- en adviesbureau Soresma, namens het gemeentebestuur van Gingelom, aan de deputatie van de provincieraad van Limburg mee dat de gemeente Gingelom het voornemen heeft om een GRUP “School Groeihoog - Jeuk” op te stellen en vraagt of de deputatie

het eens is met de door haar opgestelde screeningsnota waarin wordt besloten dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan genereren.

Het GRUP “School Groeihoog - Jeuk” beoogt de uitbreiding mogelijk te maken van de kleuter- en basisschool “Groeiboog” te Jeuk, meer bepaald de aanleg van bijkomende recreatieruimte en de aanleg van een parkeerzone. Daartoe worden gronden, die door het geldend gewestplan tot woongebieden met een landelijk karakter, agrarisch gebied of woonuitbreidingsgebied zijn bestemd, tot een zone voor openbaar nut, bufferzones, of een zone voor openbaar domein herbestemd (deelgebied 1).

Ter compensatie van het herbestemd agrarisch gebied, wordt een gedeelte van het woonuitbreidingsgebied te Jeuk, waartoe de onder randnummer 3.1 vermelde percelen van de verzoeker behoren, omgezet in een zone voor landbouw (deelgebied 2).

3.9. Op 3 augustus 2010 doet de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling ook in haar advies over de plan-MER-screening van het voorontwerp van GRUP “School Groeihoog - Jeuk” opmerken dat kan overwogen worden om in de compensatie van de herbestemming van herbevestigd agrarisch gebied te voorzien door het herbestemmen van het momenteel nog niet aangesneden woonuitbreidingsgebied ten noorden van de Heiselstraat, dat in actief landbouwgebruik is.

3.10. Op 30 september 2010 verleent de deputatie een voorwaardelijk gunstig advies over het voorontwerp van GRUP “Dorpskouter”. Luidens dit advies moet de voorliggende ontwikkeling gepaard gaan met een omzetting van woonuitbreidingsgebied in de kernen Jeuk, Borlo en Mielen-boven-Aalst, is binnen voorliggend GRUP geen omzetting van de aangehaalde gebieden opgenomen en moet dit bijkomend gemotiveerd en aangevuld worden. Hierbij wordt verwezen naar het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (hierna: GRS) van de gemeente Gingelom, meer bepaald naar de volgende bindende bepaling ervan:

“20. Opmaken van een RUP woonbeleid

Volgende zaken moeten integraal deel uitmaken van dit RUP:

- Een visie en inrichtingsvoorstel voor het woonuitbreidingsgebied Dorpskouter, met concepten, ruimtelijke structuur, inrichtingsvoorschriften en fasering;
- Een opname van alle woonuitbreidingsgebieden die niet in de planperiode 2008-2013 ontwikkeld worden, en waarbij voorwaarden opgelegd worden voor de toekomstige ontwikkeling ervan;
- Een opname van alle definitief om te zetten binnengebieden, met een voorstel van nieuwe invulling, inrichting en beheer van elk gebied”.

3.11. Nog op 30 september 2010 concludeert de dienst Mer dat het voorontwerp van GRUP “School Groeiboog - Jeuk” geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

3.12. Op 7 oktober 2010 vindt een plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP “Dorpskouter” plaats.

3.13. Op 7 oktober 2010 vindt een plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP “School Groeiboog - Jeuk” plaats.

3.14. Eveneens op 7 oktober 2010 vindt een plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” plaats.

3.15. Op 21 december 2010 beslist de gemeenteraad van Gingelom het ontwerp van GRUP “School Groeiboog - Jeuk”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, voorlopig vast te stellen. De verzoeker dient tijdens het omtrent dit plan gehouden openbaar onderzoek geen bezwaar in.

3.16. Nog op 21 december 2010 beslist de gemeenteraad van Gingelom het ontwerp van GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, voorlopig vast te stellen. De verzoeker dient tijdens het omtrent dit plan gehouden openbaar onderzoek evenmin een bezwaar in.

3.17. Op 25 januari 2011 beslist de gemeenteraad van Gingelom het verruimde ontwerp GRUP “Dorpskouter en woonbeleid”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, voorlopig vast te stellen. In dit ontwerp worden vijf andere deelgebieden, die geen deel uitmaakten van de voorheen doorgevoerde plan-MER-screening, in het verruimde GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” opgenomen.

Blijkens de toelichtingsnota beoogt het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” nog steeds de ontwikkeling mogelijk te maken van een woonuitbreidingsgebied aansluitend bij de kern van Gingelom, alsmede het aanleggen van een functionele fietsroute parallel aan de N80. Bijkomend worden daarbij “(i)n een uitvoering van de bindende bepaling nr. 20 -opmaak van een RUP Woonbeleid voor Gingelom- (...) de in het ruimtelijk structuurplan aangeduide binnengebieden, die definitief moeten worden omgezet naar een andere dan een woonbestemming, mee opgenomen in dit RUP”.

Het ontwerp GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” bevat, benevens voornoemd woonuitbreidingsgebied (Dorpskouter), de volgende deelgebieden:

- Deelgebied 1: “Deelgebied Borlo - Honsemstraat - Bergstraat”, houdende de omzetting van de gewestplanbestemming “woongebied met landelijk karakter” in een “zone voor hoogstamboomgaard”;
- Deelgebied 2: “Deelgebied Borlo - Bergstraat - Jeukstraat”, houdende de omzetting van de gewestplanbestemming “woongebied met landelijk karakter” in een “zone voor hoogstamboomgaard”;
- Deelgebied 3: “Deelgebied Mielen-Boven-Aalst - Borgwormsesteenweg - Bronstraat”, houdende de omzetting van de gewestplanbestemming “woongebied met landelijk karakter” en een klein gedeelte “buffergebied” in een “zone voor hoogstamboomgaard”;
- Deelgebied 4: “Deelgebied Jeuk - WUG Heiseltstraat - noordelijk deel”, houdende de omzetting van de gewestplanbestemming “woonuitbreidingsgebied” in een “zone voor agrarisch gebied”;
- Deelgebied 5: “Deelgebied Jeuk - creatie woongebied met uitgestelde ontwikkeling Wintboomstraat”, houdende de omzetting van de

gewestplanbestemming “agrarisch gebied” in een “zone voor woongebied met uitgestelde ontwikkeling”.

Deelgebied 5 is gelegen in herbevestigd agrarisch gebied. De herbestemming van de woonuitbreidingsgebieden gelegen in de deelgebieden 1, 2, 3 en 4 vormt een compensatie voor de herbestemming van dit herbevestigd agrarisch gebied. Het deelgebied 4 omvat de onder randnummer 3.1 vermelde gronden van de verzoeker.

3.18. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 10 februari 2011 tot en met 11 april 2011 omtrent het voorlopig vastgesteld GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” wordt gehouden, dient de verzoeker geen bezwaar in.

3.19. Op 24 mei 2011 stelt de gemeenteraad van Gingelom het GRUP “School Groeihoog-Heuk”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief vast.

Dit is de eerste bestreden beslissing in de zaak sub I (A. 202.294/X-14.931).

3.20. Eveneens op 24 mei 2011 stelt de gemeenteraad van Gingelom het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief vast.

Dit is de eerste bestreden beslissing in de zaak sub II (A. 202.296/X-14.932).

3.21. Op 27 mei 2011 deelt de dienst Mer aan de gemeente Gingelom met betrekking tot de deelgebieden 1, 2, 3, 4 en 5 van het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” mee, dat zij “van oordeel (is) dat het gewijzigde plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en de opmaak van een plan-MER niet nodig is”, “(a)angezien:

- deze bijkomende planelementen niet leiden tot een nieuwe plenaire vergadering;

- een impliciete en minimale milieubeoordeling van de nieuwe planelementen terug te vinden is in de toelichtingsnota;
- het aangepaste RUP eerder -globaal gezien- positieve milieueffecten tot gevolg heeft (in de ruimtebalans is er een overwicht van herbestemming van harde naar zachte bestemmingen);
- en in de stedenbouwkundige voorschriften is opgenomen dat het vellen van bomen gecompenseerd dient te worden, waardoor de eventuele aanwezige biologisch waardevolle elementen in het deelplan Jeuk gemitigeerd worden”.

3.22. Op 28 juni 2011 stelt de gemeenteraad van Gingelom het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid”, bestaande uit de stedenbouwkundige voorschriften, een toelichtingsnota en een bijhorend onteigeningsplan, definitief vast.

Dit is de eerste bestreden beslissing in de zaak sub III (A. 203.189/X-14.981).

3.23. Op 20 juli 2011 keurt de deputatie van de provincieraad van Limburg het GRUP “School Groeihoog - Jeuk” goed.

Dit is de tweede bestreden beslissing in de zaak sub I (A. 202.294/X-14.931). Deze beslissing wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 augustus 2011.

3.24. Eveneens op 20 juli 2011 keurt de deputatie van de provincieraad van Limburg het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” goed.

Dit is de tweede bestreden beslissing in de zaak sub II (A. 202.296/X-14.932). Deze beslissing wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 augustus 2011.

3.25. Op 21 september 2011 keurt de deputatie van de provincieraad van Limburg het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” goed.

Dit is de tweede bestreden beslissing in de zaak sub III (A. 203.189/X-14.981). Deze beslissing wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 9 november 2011.

IV. Samenvoeging

Standpunt van de partijen

4.1. De verzoeker voert in zijn verzoekschrift in de zaak sub III (A. 203.189/X-14.981) aan dat deze zaak ook samenhangend is met de zaken sub I (A. 202.294/X-14.931) en II (A. 202.296/X-14.932). Hij zet uiteen dat het in deze laatste twee zaken ook telkens zijn eigendom, gelegen in Gingelom, betreft, waaraan de op basis van het gewestplan verleende bestemming van woonuitbreidingsgebied wordt onttrokken en die wordt herbestemd tot agrarisch gebied, zodat nagenoeg zijn hele eigendom, gelegen in de gemeente Gingelom met bestemming woonuitbreidingsgebied, tot agrarisch gebied wordt herbestemd. De verknochtheid blijkt niet alleen uit dit laatste, maar ook uit het feit dat voor de beoordeling van bepaalde door de verzoeker ontwikkelde middelen, zoals de vereisten inzake de watertoets en de MER-verplichting, tevens moet worden nagegaan of door het aannemen van drie verschillende GRUP's, waarbij een heel project in drie afzonderlijke GRUP's wordt opgesplitst, niet aan deze verplichtingen wordt ontkomen. Dat geldt ook voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. De verzoeker vraagt dan ook om de zaken sub I, II en III samen te voegen.

4.2. De eerste verwerende partij repliceert in haar memorie van antwoord in de zaak sub III dat het te dezen drie afzonderlijke GRUP's in drie verschillende gebieden betreft. Deze GRUP's hebben het voorwerp gevormd van een door de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO) afzonderlijke beoordelings- en goedkeuringsprocedure en dit op verschillende tijdstippen door de bevoegde organen, met name de gemeente Gingelom en de provincie Limburg. Het staat immers aan de gemeente om de GRUP's op te maken en te herzien ter uitvoering van het GRS en ter uitvoering van de delen van het

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) en van het provinciaal ruimtelijk structuurplan (hierna: PRS) waarvan de uitvoering aan de gemeente werd toegewezen (artikel 2.1.19 VCRO). De RUP's zijn de geëigende instrumenten om de ruimtelijke ordening van een bepaald gebied vast te leggen. Er kunnen RUP's worden opgemaakt voor gelijk welk deel of delen van het grondgebied waarvoor de betrokken overheid bevoegd is. Het is de overheid die ter zake beslist om middels een RUP als verordend plan via stedenbouwkundige voorschriften de ruimte van een bepaald gebied te ordenen. Met andere woorden, in tegenstelling tot wat de verzoeker voorhoudt, is er geen enkel voorschrift dat bepaalt dat er voor het gehele gebied dat door de verzoeker wordt aangehaald één GRUP had dienen opgesteld te worden. Het is niet omdat een deel van de percelen waarvan de verzoeker eigenaar is, betrokken is in het kader van verschillende GRUP's, met een onderscheiden doelstelling en finaliteit, dat deze GRUP's dermate onderling verknocht zouden zijn dat de beroepen er tegen door de Raad van State samen zouden moeten behandeld worden. De eerste verwerende partij is van oordeel dat de zaken niet dermate verknocht zijn dat ze samengevoegd dienen te worden. De verzoeker motiveert deze samenhang ook niet. Het betreft drie beslissingen die duidelijk verschillend zijn, zodanig dat de drie voorwerpen van het beroep niet als samenhangend kunnen worden beschouwd.

Beoordeling

4.3. De beroepen in de zaken sub I, II en III zijn gericht tegen drie onderscheiden GRUP's die elk, ter compensatie van de herbestemming van herbevestigd agrarisch gebied, een deel van de onder randnummer 3.1 vermelde eigendom van de verzoeker herbestemmen van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied en aldus, samen, nagenoeg de hele voormelde eigendom van de verzoeker tot agrarisch gebied bestemmen. De middelen roepen grotendeels dezelfde rechtsvragen op, waarbij de verzoeker in meerdere middelen in de zaak sub III aanvoert dat de drie verschillende GRUP's aan bepaalde vereisten zoals de watertoets, de MER-verplichting en de beoordeling van de goede ruimtelijke

ordening trachten te ontkomen door een gans project op te splitsen in drie afzonderlijke GRUP's.

Hieruit blijkt dat de zaken verknocht zijn en dienen te worden samengevoegd.

V. Ontvankelijkheid van de beroepen

A. Belang

Standpunt van de partijen

5.1. De verzoeker voert in zijn verzoekschrift in de zaken sub I en sub II, wat zijn belang betreft, aan, dat hij eigenaar is van de percelen gekend bij het kadaster als 183/m, 182/b en 182/a en dat het GRUP "School Kleurenboom - Montenaken", respectievelijk het GRUP "School Groeiboog - Jeuk" gedeeltelijk deze eigendom beslaat. In zijn verzoekschrift in de zaak sub III voert de verzoeker aan dat het deelplan 4 van het GRUP "Dorpskouter en woonbeleid" grotendeels zijn voormelde eigendom beslaat. De GRUP's raken derhalve zijn eigendom, waardoor hij vast en zeker een belang heeft bij zijn beroepen.

5.2. De eerste verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord in de zaken sub I en II op dat het GRUP "School Groeiboog - Jeuk", respectievelijk het GRUP "School Kleurenboom - Montenaken", betrekking hebben op slechts een "beperkt" gedeelte van verzoekers percelen. Slechts een zeer beperkt deel hiervan zal in het kader van een planologische ruil tot een zone voor landbouw worden herbestemd. De verzoeker toont niet aan welk rechtstreeks en persoonlijk nadeel hij ingevolge de bestreden beslissingen lijdt. Hij zal ook niet worden onteigend, zodat zich de vraag stelt in welke mate hij rechtstreeks door de bestreden beslissingen wordt gegriefd.

In alle zaken werpt de eerste verwerende partij verder nog op dat het niet volstaat dat de verzoeker het rechtens vereiste belang heeft bij de vordering tot vernietiging. Hij dient bovendien een belang te hebben bij elk der

aangevoerde middelen. Dit is, zoals zal blijken bij de argumentatie aangaande de ingeroepen middelen, geenszins het geval.

5.3. In zijn memorie van wederantwoord in de zaken sub I en II herhaalt de verzoeker wat hij in zijn verzoekschrift met betrekking tot zijn belang heeft gesteld en repliceert hij dat 95% van het kwestieuze deelgebied van “het GRUP” op zijn eigendom ligt. Het is volgens de verzoeker duidelijk dat de GRUP’s “School Groeiboog - Jeuk” en “School Kleurenboom - Montenaken” zijn eigendom rechtstreeks raken, daar de bestemming van de kwestieuze percelen wordt gewijzigd van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied. Deze bestemmingswijziging is grievend voor de verzoeker, waardoor hij, volgens de vaste rechtspraak van de Raad van State, een belang heeft.

In zijn memorie van wederantwoord in de zaak sub III verwijst de verzoeker naar de uiteenzetting van zijn middelen.

Beoordeling

5.4. Als eigenaar van gronden die door de bestreden GRUP’s van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied worden herbestemd, heeft de verzoeker belang bij zijn beroepen tot nietigverklaring. Hierna zal blijken dat de verzoeker in alle zaken ontvankelijke middelen aanvoert.

De excepties zijn ongegrond.

B. Tijdigheid

Standpunt van de partijen

6.1. De eerste verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord in de zaken sub I en II op dat de beroepen laattijdig zijn. De tweede bestreden beslissingen in deze zaken werden immers op 30 augustus 2011 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Vanaf dat ogenblik kon de verzoeker er kennis van nemen. De laatst nuttige dag om een annulatieberoep in te stellen, is

29 oktober 2011 en niet op 3 november 2011, zoals blijkt uit de afschriften van de verzoekschriften die zij ontving.

In haar memorie van antwoord in de zaak sub III werpt de eerste verwerende partij eveneens de laattijdigheid van het beroep op. Zij voert aan dat de tweede bestreden beslissing op 9 november 2011 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Vanaf dat ogenblik kon de verzoeker er kennis van nemen. De laatst nuttige dag om een annulatieberoep in te stellen was 8 januari 2012 en niet 10 januari 2012, zoals blijkt uit het afschrift van het verzoekschrift dat zij ontving.

6.2. In de memorie van wederantwoord in de zaken sub I en II repliceert de verzoeker dat zijn verzoekschriften op 28 oktober 2011 aangetekend werden verzonden en dat zijn beroepen derhalve tijdig werden ingediend.

In de memorie van wederantwoord in de zaak sub III repliceert de verzoeker dat de tweede bestreden beslissing op 9 november 2011 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, dat 8 januari 2012 een zondag was en dat de laatste nuttige dag om het beroep in te stellen maandag 9 januari 2012 was, zodat zijn beroep tijdig werd ingediend.

Beoordeling

6.3. De tweede bestreden beslissingen in deze zaken sub I en II werden op 30 augustus 2011 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De op 28 oktober 2011 tegen deze beslissingen ingediende beroepen werden binnen de beroepstermijn van zestig dagen, en derhalve tijdig, ingediend.

De tweede bestreden beslissing in de zaak sub III werd op 9 november 2011 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Op grond van artikel 88, derde lid van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt de vervaldag van zondag 8 januari 2012 verplaatst naar de eerstvolgende werkdag, zijnde maandag 9 januari 2012. Deze dag was derhalve de laatste nuttige dag voor het indienen van het verzoekschrift tot nietigverklaring. Het op 9 januari 2012 ingediende beroep is derhalve tijdig.

De excepties zijn ongegrond.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Middelen aangevoerd in de zaak sub III (A. 203.189/X-14.981)

1. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7.1. De verzoeker roept in een eerste middel de schending in van het koninklijk besluit van 5 april 1977 waarbij het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren werd vastgesteld, de decreten van 17 december 1997 houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het RSV en 19 maart 2004 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 tot definitieve vaststelling van een herziening van het RSV, wat de wijzigingen aan de bindende bepalingen betreft (hierna : de decreten van 17 december 1997 en 19 maart 2004), het RSV op zich genomen, de artikelen 2.1.1, § 6 en 2.1.3, § 10 VCRO, artikel 2.1.14 VCRO, artikel 2.2.2, § 1, 3° VCRO, artikel 2.2.13, § 3 VCRO, artikel 4.3.1, § 2 VCRO, het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005 houdende beleidsmatige herbevestiging van de bestaande plannen van aanleg voor de agrarische en natuurlijke structuur regio Haspengouw-Voeren, de omzendbrief RO/2010/01 van 7 mei 2010 betreffende het ruimtelijk beleid binnen de agrarische gebieden waarvoor de bestaande plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen herbevestigd zijn, telkens in samenhang genomen met het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur en het beginsel patere legem quam ipse fecisti.

7.1.1. De verzoeker zet uiteen dat het bestreden GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” aan zijn eigendom, gelegen binnen deelgebied 4 van dit GRUP,

de bestemming agrarisch gebied verleent, terwijl deze eigendom, op grond van het bij koninklijk besluit van 5 april 1977 vastgestelde gewestplan Sint-Truiden - Tongeren, in woonuitbreidingsgebied is gelegen. Aan de gronden gelegen binnen deelgebied 5, die volgens het gewestplan in agrarisch gebied gelegen zijn, wordt de bestemming woongebied met uitgestelde ontwikkeling gegeven. Wat deze laatste gronden betreft, werd de agrarische bestemming die zij reeds volgens het gewestplan hadden, herbevestigd, door middel van het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005 houdende beleidsmatige herbevestiging van de bestaande plannen van aanleg voor de agrarische en natuurlijke structuur regio Haspengouw-Voeren. In de tweede bestreden beslissing wordt nadrukkelijk gesteld dat de herbestemming van dit agrarisch gebied tot woongebied met uitgestelde ontwikkeling, gecompenseerd wordt door het herbestemmen van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied in de deelgebieden 1, 2, 3 en 4. De eigendom van de verzoeker, gelegen binnen deelgebied 4, wordt dan ook tot agrarisch gebied herbestemd ter compensatie van de herbestemming van gronden met agrarische bestemming tot de bestemming woongebied met uitgestelde ontwikkeling, gelegen binnen deelgebied 5.

7.1.2. In een eerste middelonderdeel betoogt de verzoeker dat de gronden gelegen binnen deelgebied 5, op grond van het voormelde besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005, herbevestigd agrarisch gebied betreffen en dat de Vlaamse regering door dit besluit heeft beslist dat het geldend gewestplan verder als RUP blijft bestaan. Op grond van artikel 2.2.13, § 3 VCRO kunnen de voorschriften van de GRUP's niet afwijken van de voorschriften van de provinciale en gewestelijke RUP's. Op grond van de omzendbrief RO/2010/01 van 7 mei 2010 geeft de Vlaamse regering via de beleidsbeslissingen over de herbevestigde agrarische gebieden het ruimtelijk beleid aan dat ze in deze gebieden wenst te voeren, zijnde het behoud van de agrarische functie, zoals deze is vastgelegd in de plannen van aanleg en de RUP's. Op grond van dezelfde omzendbrief mogen gemeentelijke en provinciale planningsinitiatieven geen betekenisvolle afbreuk doen aan de ruimtelijk-functionele samenhang van de agrarische macro-structuur. Deze omzendbrief bepaalt tevens dat er onderzoek moet worden gevoerd naar alternatieve locaties buiten herbevestigd agrarisch

gebied en dat er een verantwoording moet worden gegeven waarom alternatieven buiten herbevestigd agrarisch gebied niet weerhouden worden. Tevens moet onderzocht worden wat de impact is op de ruimtelijk-functionele samenhang van de agrarische structuur. Daarbij zijn de ruimtelijke kenmerken (ligging en configuratie van percelen en bedrijfszetels, fysische kenmerken van de bodem, landschappelijke waarde van het gebied), het huidige effectieve landgebruik en de impact op individuele landbouwbedrijven elementen die volgens de omzendbrief in deze beoordeling moeten aan bod komen. Op basis van de omzendbrief RO/2010/01 moet ook onderzoek worden gevoerd naar de mogelijk flankerende maatregelen voor landbouw. Noch in de bestreden beslissingen, noch in de toelichtingsnota bij het GRUP zijn deze verantwoording en beoordeling aanwezig.

Inzake mogelijke bestemmingswijzigingen wordt in de omzendbrief gesteld dat als algemeen uitgangspunt geldt dat de overheid die een planningsinitiatief neemt om de bestemming van een herbevestigd agrarisch gebied te wijzigen, in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen hetzelfde planningsinitiatief, de nodige acties neemt om het planologisch evenwicht te herstellen, waarbij prioriteit gaat naar acties om zonevreemde landbouw zone-eigen te maken, waarbij niet-agrarische bestemmingen in landbouwgebruik herbevestigd worden tot agrarisch gebied. In het voorliggende geval betreft deelgebied 4, waarbinnen de gronden van de verzoeker gelegen zijn, echter woonuitbreidingsgebied dat herbestemd wordt tot agrarisch gebied dat actueel niet in landbouwgebruik is. Op basis van de voornoemde omzendbrief kan van dit uitgangspunt slechts worden afgeweken op basis van een uitdrukkelijke en grondige motivatie door de initiatiefnemer, bijvoorbeeld omdat het praktisch onmogelijk is een ander geschikt ruilgebied voor te stellen. Deze motivering is niet aanwezig en er wordt al helemaal niet aangetoond dat er geen ander ruilgebied dan dat van de verzoeker aanwezig was, zeker nu de gronden van de verzoeker ook al in het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” en het GRUP “School Groeiboog - Jeuk” als compensatiegebied zijn opgenomen.

Hoewel een omzendbrief op zich genomen inderdaad niet bindend is voor de rechtsonderhorige, kan de overheid een door haarzelf opgestelde omzendbrief niet negeren zonder het beginsel *patere legem quam ipse*

fecisti te schenden, wat impliceert dat de overheid bij individuele beslissing niet mag afwijken van een algemene regeling die zij zelf heeft uitgevaardigd. Zulks geldt a fortiori voor de lagere overheden, in het voorliggende geval de gemeenten en provincies. Volkomen los van de omzendbrief RO/2010/01, kunnen de voorschriften van een GRUP op grond van artikel 2.2.13, § 3 VCRO niet afwijken van de voorschriften van een gewestelijk RUP. Door de beleidsmatige herbevestiging van het agrarisch gebied middels het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005 heeft de Vlaamse regering beslist dat het gewestplan als RUP blijft voortbestaan, zodat aan deze herbevestigde bestemming van agrarisch gebied in elk geval geen afbreuk kon worden gedaan.

7.1.3. In een tweede middelonderdeel betoogt de verzoeker dat aan zijn gronden, behorende tot het deelgebied 4, die volgens het gewestplan in woonuitbreidingsgebied zijn gelegen, de bestemming agrarisch gebied wordt gegeven. Op grond van artikel 2.1.14 VCRO richt het GRS zich naar het RSV en het PRS waarbinnen de gemeente ligt. In dat verband kan van de als bindend aangeduide onderdelen niet worden afgeweken. In de mate dat het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” een uitwerking zou zijn van de bindende bepalingen 3.1.2 “opvangen van de lokale woonbehoeften binnen de planperiode 2008-2013” van het GRS, zoals de tweede bestreden beslissing stelt, kan het GRS op grond van artikel 2.1.14 VCRO niet afwijken van de bindende bepalingen van het RSV. Op grond van de bindende bepalingen van het RSV moest de Vlaamse regering zich middels een gewestelijk RUP over de herafbakening van de agrarische gebieden uitspreken. Deze verplichting voor de Vlaamse regering om door middel van een RUP de agrarische gebieden opnieuw af te bakenen, steunt op de decreten van 17 december 1997 (*B.S.* 21 maart 1998) en 19 maart 2004 (*B.S.* 21 april 2004), die de bindende bepalingen van het RSV bekrachtigen, en artikel 2.1.1, § 6 VCRO. In de bindende bepalingen van het RSV (blz. 583) wordt gesteld wat volgt:

“Het Vlaamse Gewest bakt in de gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen 750.000 ha agrarisch gebied, ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw, af. Binnen de 750.000 ha worden bouwvrije zones aangeduid. Bouwvrije zones zijn samenhangende zones die veeleer beperkt zijn in oppervlakte”.

De bindende bepalingen van het RSV zijn overeenkomstig artikel 2.1.3, § 10 VCRO met de decreten van 17 december 1997 (*B.S.* 21 maart 1998) en 19 maart 2004 (*B.S.* 21 april 2004) door het Vlaams Parlement bekrachtigd. Door deze bekrachtiging krijgen de bindende bepalingen decretale waarde. Er is dus een decretale verplichting voor de Vlaamse regering om in gewestelijke RUP's het agrarisch gebied ten bedrage van 750.000 ha af te bakenen. Deze afbakening moest gebeurd zijn tegen 2007 (zie de Ruimteboekhouding van het RSV, blz. 534-535). Op grond van de voornoemde bepalingen van het RSV komt het hoe dan ook aan de Vlaamse regering toe om voor de gronden die buiten de herbevestigde agrarische gebieden zijn gelegen, de agrarische gebieden door middel van een RUP af te bakenen. Wat verzoekers gronden betreft, kan de gemeente de gewestplanbestemming woonuitbreidingsgebied dan ook niet wijzigen naar agrarisch gebied, daar dit, op grond van het RSV, zoals decretaal bekrachtigd, een bevoegdheid van de Vlaamse regering is. Daarbij blijven de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan gelden zolang zij niet door een ander plan zijn vervangen. Dat het woonuitbreidingsgebied op heden niet werd gerealiseerd, is dan ook niet ter zake dienend. De gronden van de verzoeker zijn niet gelegen in het door de Vlaamse regering herbevestigd agrarisch gebied en de gemeente kan planningsinitiatieven die uitgaan van de bestemming agrarisch gebied enkel nemen binnen het door de Vlaamse regering herbevestigd agrarisch gebied. Een GRUP kan hoe dan ook niet afwijken van de verordenende voorschriften van het gewestplan, zonder dat dit gewestplan op gewestniveau werd gewijzigd en in elk geval niet buiten het agrarische gebied dat door de Vlaamse regering werd herbevestigd. Een gemeentelijk of provinciaal RUP kan immers in het algemeen niet zonder meer een gewestplan vervangen. Uit de parlementaire voorbereiding en uit de rechtsleer ter zake blijkt immers duidelijk dat rekening moet gehouden worden met het subsidiariteitsbeginsel, wat impliceert dat telkens gepland wordt op het meest geschikte niveau. Ter zake moet evenwel rekening worden gehouden met de taakverdeling die deels in het decreet zelf, maar vooral in het RSV, is terug te vinden. Een gemeentelijk of provinciaal RUP kan daarbij niet afwijken van een gewestelijk RUP en de klassieke hiërarchie der rechtsnormen is dan ook van toepassing.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005 heeft het agrarisch statuut herbevestigd wat betreft de gronden gelegen in deelgebied 5. Gelet op het feit dat de herbestemming van deze gronden naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling kadert in een ruiloperatie, waarbij de deelgebieden 1, 2, 3 en 4 van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied worden herbestemd, en de gronden van deelgebied 5 van agrarisch gebied tot woongebied met uitgestelde ontwikkeling worden herbestemd, wat rechtens niet toelaatbaar is, ontbreekt ook de rechtens vereiste feitelijke grondslag voor de herbestemming van de gronden van de verzoeker, gelegen binnen deelgebied 4, van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied. Er bestaat geen aanleiding om verzoekers gronden die gelegen zijn in woonuitbreidingsgebied bij wege van compensatie het statuut van agrarisch gebied te verlenen, nu de omzetting van agrarisch gebied naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling, waarvoor deze compensatie wordt verleend, onwettig is. Het komt hoe dan ook aan de Vlaamse regering toe om de agrarisch gebieden, gelegen buiten de gebieden die door de Vlaamse regering beleidsmatig werden herbevestigd, middels een RUP af te bakenen. Gelet op het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag, is tevens artikel 2.2.2, § 1, 3° VCRO in samenhang met het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur, geschonden.

Het is daarnaast kennelijk onredelijk dat verzoekers gronden niet alleen in het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” als compensatiegrond worden opgenomen, maar ook in het GRUP “School Groeiboog - Jeuk” en het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, waarvan het vaststellingsbesluit en goedkeuringsbesluit eveneens werden aangevochten. Daardoor wordt de bestemming woonuitbreidingsgebied aan nagenoeg heel verzoekers eigendom, die in Gingelom in dit gebied is gelegen, onttrokken. Doordat telkens sprake is van verschillende RUP's, wordt ook de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de zin van artikel 4.3.1, § 2 VCRO onmogelijk gemaakt.

7.2. In de memorie van wederantwoord laat de verzoeker, wat zijn belang bij het middel betreft, gelden, dat hij een actueel, persoonlijk en rechtstreeks belang heeft bij het middel. Hij is immers geen eigenaar van de gronden gelegen in deelgebied 5, maar wel van gronden gelegen in deelgebied 4.

Deze laatste gronden krijgen precies de bestemming van agrarisch gebied ter compensatie van de gronden gelegen in deelgebied 5, die de bestemming hebben van agrarisch gebied en de bestemming van woongebied met uitgestelde ontwikkeling krijgen.

Ten gronde voegt de verzoeker, wat het eerste middelonderdeel betreft, nog toe dat de verwerende partijen wel stellen dat voldaan wordt aan het uitgangspunt van de omzendbrief RO/2010/01 of dat er op gemotiveerde wijze van wordt afgeweken, maar dat zij ter zake zuiver verwijzen naar de toelichtingsnota zonder in concreto aan te geven hoe daaruit blijkt dat wel degelijk voldaan is aan de vereisten die in de omzendbrief vervat liggen.

Wat het tweede middelonderdeel betreft, betoogt de verzoeker nog dat de bevoegdheidsverdeling op grond van artikel 2.1.1 VCRO wordt bepaald door de taakstellingen in de hogere structuurplannen. Vooral het RSV bevat heel wat taakstellingen of bevoegdheidsbepalingen voor het Vlaamse Gewest, de provincies en/of de gemeenten. Een schending van deze bevoegdheidsregels of taakstellingen kan als annulatiemiddel voor de Raad van State worden opgeworpen.

Artikel 2.1.1, § 6 (lees : artikel 2.1.2, § 6) VCRO bepaalt wat volgt:

“Na vaststelling van een ruimtelijk structuurplan neemt de overheid die het structuurplan heeft vastgesteld de nodige maatregelen om de ruimtelijke uitvoeringsplannen in kwestie in overeenstemming te brengen met het ruimtelijk structuurplan”.

Deze bepaling bevestigt in algemene bewoordingen dat de Vlaamse regering verplicht is tot het opmaken van een RUP om de gewestplannen in overeenstemming te brengen met het RSV. Op grond van de decretaal bekrachtigde bindende bepalingen van het RSV en op grond van artikel 2.1.2, § 6 VCRO is de herafbakening van de bestaande afbakening van de agrarische gebieden in de gewestplannen dus een bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. De reeds bestaande agrarische gebieden werden middels omzendbrief herbevestigd door het Vlaamse Gewest. Dat gebeurde in het voorliggend geval door middel van de omzendbrief RO/2010/01. Wat de gebieden betreft die tot op heden geen agrarische bestemming hadden, in het voorliggende geval de percelen

van de verzoeker die in woonuitbreidingsgebied zijn gelegen en die naar agrarisch gebied worden omgezet, vloeit uit de duidelijke bewoordingen van het RSV voort dat het Vlaamse Gewest deze herbestemming enkel kan doorvoeren door middel van een gewestelijk RUP. Zoals reeds aangehaald, wordt het subsidiariteitsbeginsel immers begrensd door de klassieke hiërarchie der rechtsnormen, wat impliceert dat hetgeen op een hoger planniveau aan een hogere overheid is voorbehouden, niet meer door een lagere overheid kan geregeld worden. De verwerende partijen kunnen daarnaast niet ontkennen dat zijn gronden, zowel in het GRUP “School Groeiboog - Jeuk” als in het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” en het voorliggend GRUP, als compensatie worden gebruikt.

7.3. In de laatste memorie voegt de verzoeker nog toe dat ruimtelijke structuurplannen in beginsel slechts een beleidsinstrument vormen, doch dat dit enkel anders is wat betreft de bindende bepalingen van het RSV, die immers door de decreetgever werden bekrachtigd. Artikel 2.1.14 VCRO bepaalt in dat verband letterlijk dat een GRS zich richt naar het RSV en het PRS. Het RSV bepaalt dat de agrarische gebieden herafgebakend moeten worden door middel van een gewestelijk RUP of in de bestaande gewestplannen, in elk geval dus ook door het gewest. Artikel 2.2.13, § 2 VCRO bepaalt weliswaar dat een GRUP wordt opgemaakt ter uitvoering van het GRS, doch dit doet geen afbreuk aan wat in artikel 2.1.14 VCRO wordt bepaald. Deze laatste bepaling verwoordt het wettigheidsbeginsel van artikel 159 van de Grondwet voor structuurplannen en stelt aldus in de structuurplannen een planhiërarchie in. Een structuurplan moet niet alleen in overeenstemming zijn met de structuurplannen van een hoger niveau. Aangezien het structuurplan de wettelijke rechtens vereiste feitelijke grondslag moet vormen voor het opmaken van een RUP, moet het structuurplan zelf, zoals vereist door artikel 159 van de Grondwet, ook in overeenstemming zijn met de wetten, decreten en besluiten van een hogere rang. Het RSV bepaalt in zijn bindende bepalingen dat de bestemmingscategorie “landbouw” 750.000 ha zal bedragen, bestemd voor de beroepslandbouw. Tot 70.000 ha daarvan kan een overdruk “natuurverwervingsgebied” krijgen. De bindende bepalingen zijn de spil tussen de in het richtinggevend gedeelte uitgewerkte gewenste ruimtelijke

structuur en de realisatie ervan. Hun functie bestaat erin het dwingend kader voor de uitvoering van het ruimtelijk structuurplan via uitvoerende instrumenten aan te geven. Deze bepalingen zijn bindend voor het Vlaamse Gewest, de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de instellingen die afhangen van het Vlaamse Gewest, de besturen die onder het administratief toezicht staan van het Vlaamse Gewest en de vennootschappen die een erkenning hebben van betrokken instellingen die afhangen van het Vlaamse Gewest. De bindende bepalingen zijn inhoudelijk samenhangend en concreet en worden beperkt tot essentiële elementen. De uitvoering ervan moet immers duidelijk toetsbaar (verifieerbaar) zijn. Een uitgebreide en te weinig precieze invulling ondermijnt de slagkracht en de geloofwaardigheid van de bindende bepalingen. In het RSV kunnen drie types van bindende bepalingen worden onderscheiden die, in meerdere of mindere mate, op elke materie betrekking kunnen hebben: 1. selecties en indelingen in beleidscategorieën, 2. taakstellingen in verband met de uitvoering, 3. kwantitatieve bepalingen in verband met de structuurbepalende componenten en het ruimtegebruik van diverse maatschappelijke activiteiten. In de bindende bepalingen is duidelijk de kwantitatieve bepaling gegeven van het ruimtegebruik voor de maatschappelijke activiteit “landbouw”, deze is 750.000 ha. De invulling van deze kwantitatieve bepaling moet verifieerbaar zijn. Noch in het GRS, noch in één van de drie RUP's wordt de omzetting van het woonuitbreidingsgebied in agrarisch gebied ook maar enigszins in verband gebracht met de bindende kwantitatieve bepaling van 750.000 ha landbouwgrond. De kwantitatieve norm die in de bindende bepalingen van het RSV wordt gesteld, houdt nochtans in dat de oppervlakte van het ruimtegebruik voor de maatschappelijke activiteit landbouw moet verminderen, omdat in de gewestplannen 806.000 ha aan agrarisch gebied was afgebakend. Het is duidelijk dat wanneer de gemeente middels een GRUP nieuwe landbouwgronden creëert, zij een deel realiseert van de bindende “kwantitatieve (sic)” bepaling, zodat die invulling transparant moet zijn. Dat is hier niet het geval, noch op grond van het GRS, noch op grond van de verschillende GRUP's. In de richtinggevende bepalingen van het RSV wordt duidelijk gesteld wie de kwantitatieve bepalingen inzake de maatschappelijke activiteit landbouw moet verwezenlijken. De gebieden van de agrarische structuur moeten op het Vlaamse niveau afgebakend

worden in gewestelijke uitvoeringsinstrumenten en -plannen. Zolang de gewestplannen nog met een gewestplan konden worden gewijzigd, was het mogelijk om de agrarische structuur ook af te bakenen in gewestplannen. Op vandaag is dat niet meer mogelijk. Deze bepaling is duidelijk, dat moet gebeuren op Vlaams niveau en dus niet op gemeentelijk niveau. Het initiatief daartoe ligt volgens het RSV bij “ruimtelijke ordening” (bedoeld wordt de Vlaamse administratie van ruimtelijke ordening). “Ruimtelijke ordening” moet dat onder andere in overleg met de gemeenten doen. Het GRS is dus in strijd met het RSV en bijgevolg ook met artikel 2.1.14 VCRO. Een dergelijk GRS kan niet de noodzakelijke beleidsmatige basis voor een RUP vormen. Een RUP dat op een dergelijk GRS steunt, is eveneens strijdig met artikel 2.1.14 VCRO en kan ingevolge artikel 159 van de Grondwet geen toepassing vinden.

Beoordeling

7.4. De eerste verwerende partij voert in haar memorie van antwoord aan dat het middel onontvankelijk is wegens gebrek aan een rechtstreeks en individueel belang, om reden dat de verzoeker geen eigenaar is van één van de percelen die betrokken zijn in het deelgebied 5 en die gelegen zijn in herbevestigd agrarisch gebied.

Uit het bestreden GRUP blijkt dat de herbestemming van verzoekers gronden in deelplan 4 tot agrarisch gebied als compensatie dient voor de herbestemming van de gronden met agrarische bestemming in deelplan 5. Nu de herbestemming van verzoekers gronden het rechtstreeks gevolg is van de herbestemming van de gronden in deelplan 5, heeft hij belang bij zijn wettigheidskritiek op dit laatste.

De exceptie is ongegrond.

7.5.1. Wat het eerste middelonderdeel betreft, wordt vooreerst vastgesteld dat de partijen niet betwisten dat de kwestieuze gronden in het plangebied 5 overeenkomstig het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren bestemd zijn tot agrarisch gebied en als dusdanig werden herbevestigd bij besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2005 houdende beleidsmatige herbevestiging

van de bestaande plannen van aanleg voor de agrarische en natuurlijke structuur regio Haspengouw-Voeren.

7.5.2. Zoals blijkt uit artikel 7.4.5 VCRO en ook is bevestigd tijdens de parlementaire bespreking van het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (Parl.St. VI.Parl. 1998-1999, nr. 1332/1, 81 en nr. 1332/8, 8-10) kan een GRUP het bestaande gewestplan vervangen. Op grond van deze bepaling vermocht het bestreden GRUP de door het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren als agrarisch gebied bestemde gronden binnen het deelgebied 5 naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling te herbestemmen. De omstandigheid dat deze gronden bij de onder randnummer 7.5.1 vermelde beslissing van 5 december 2005 van de Vlaamse regering beleidsmatig als agrarisch gebied werden herbevestigd, vermag aan de voormelde decretale bevoegdheid geen afbreuk te doen.

7.5.3. De omzendbrief RO/2010/01 van 7 mei 2010 waarop de verzoeker zich beroept, heeft als zodanig geen verordenend karakter. Het is een louter beleidsdocument waarin de Vlaamse regering haar beleidsvisie over planningsinitiatieven in de betrokken gebieden uiteenzet. Ten aanzien van het bestreden GRUP kan de miskenning van deze omzendbrief niet dienstig als vernietigingsgrond worden aangevoerd. De verzoeker kan het adagium “patere legem quam ipse fecisti” evenmin op ontvankelijke wijze invoeren omdat de door hem geschonden geachte omzendbrief RO/2010/01 geen verordenende waarde heeft.

Het eerste middelonderdeel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

7.6.1. In het tweede middelonderdeel voert de verzoeker aan dat de Vlaamse regering zich, wat zijn gronden betreft, middels een gewestelijk RUP over de herafbakening van de agrarische gebieden diende uit te spreken. De verzoeker stoelt zijn betoog op de volgende bindende bepaling van het RSV:

“Het Vlaamse Gewest bakt in de gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen 750.000 ha agrarisch gebied, ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw, af.

Binnen de 750.000 ha worden bouwvrije zones aangeduid. Bouwvrije zones zijn samenhangende zones die veeleer beperkt zijn in oppervlakte”.

7.6.2. Ten tijde van het nemen van de bestreden beslissingen was de voormelde bindende bepaling gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2010 tot definitieve vaststelling van een gedeeltelijke herziening van het RSV. Deze wijziging werd bekrachtigd bij decreet van 25 februari 2011 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2010 tot definitieve vaststelling van een gedeeltelijke herziening van het RSV, wat wijzigingen aan de bindende bepalingen van dat RSV betreft. De voormelde regelgeving werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 april 2011. Overeenkomstig artikel 2.1.4, eerste lid VCRO trad het gewijzigde RSV veertien dagen na deze bekendmaking in werking, dit is op 2 mei 2011. Ten tijde van het nemen van de bestreden beslissingen luidde de bindende bepaling van het RSV met betrekking tot de afbakening van de agrarische structuur als volgt:

“2. Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur

(...)

2.3 Agrarisch gebied

De oppervlakte van de bestemmingscategorie ‘landbouw’ zal 750.000 ha bedragen, bestemd voor de beroepslandbouw”.

Gelet op wat voorafgaat, stoelt de verzoeker zijn tweede middelonderdeel op een verkeerde premisse. Bovendien bevatten de aangehaalde bepalingen van het RSV in hoofde van het Vlaamse Gewest uitsluitend een kwantitatieve verplichting om bepaalde gebieden in gewestplannen of in gewestelijke RUP's af te bakenen. In die bepalingen kan geenszins enige chronologie worden gelezen die met zich mee zou brengen dat een GRUP een agrarisch gebied van het gewestplan geen niet-agrarische bestemming kan geven zolang het Vlaamse Gewest de in het RSV voorziene oppervlakte aan agrarisch gebied niet heeft afgebakend. De vermelde bepaling verhindert derhalve niet dat het bestreden GRUP verzoekers eigendom van woonuitbreidingsgebied tot

agrarisch gebied herbestemt. Verzoekers betoog dat de herbestemming van zijn gronden strijdig is met het subsidiariteitsbeginsel of “de taakverdeling die deels in het decreet zelf maar vooral in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is terug te vinden”, wordt niet aangetoond.

7.6.3. In zoverre de verzoeker eerst in zijn laatste memorie aanvoert dat noch in het GRS, noch in één van de op zijn eigendom toepasselijke GRUP's, de omzetting van het woonuitbreidingsgebied naar agraris gebied ook maar enigszins in verband wordt gebracht met de bindende kwantitatieve bepaling van 750.000 ha landbouwgrond, dat in de richtinggevende bepalingen van het RSV duidelijk wordt gesteld wie de kwantitatieve bepalingen inzake de maatschappelijke activiteit landbouw moet verwezenlijken en dat het GRS in strijd is met het RSV en bijgevolg ook met artikel 2.1.14 VCRO, is dit laattijdig en is het middel onontvankelijk.

7.6.4. Gelet op het gestelde bij het eerste middelonderdeel, kan evenmin worden aangenomen dat “de herbestemming van de gronden gelegen binnen deelgebied 5 van agraris gebied naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling rehtens niet toelaatbaar is” en aldus de compenserende herbestemming van verzoekers gronden zou vermogen te vitiëren.

7.6.5. Verzoekers betoog dat het kennelijk onredelijk is dat zijn eigendom niet alleen in het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid”, maar ook in het GRUP “School Groeihoog - Jeuk” en het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, als compensatiegrond wordt opgenomen, waardoor de bestemming woonuitbreidingsgebied aan nagenoeg zijn hele eigendom wordt onttrokken, noch zijn betoog dat “(d)oordat telkens sprake is van verschillende (RUP's,) (...) ook de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de zin van artikel 4.3.1. § 2 VCRO (wordt) onmogelijk gemaakt”, wordt aangetoond noch aannemelijk gemaakt. De loutere omstandigheid dat verzoekers eigendom nagenoeg geheel tot agraris gebied wordt herbestemd, kan daartoe niet volstaan.

Het tweede middelonderdeel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

2. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

8.1. De verzoeker roept in een tweede middel de schending in van artikel 3, § 2, 17° en artikel 8, §§ 1, 2 en 5, 3° van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: DIWB), artikel 2 van het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 DIWB, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de motiveringswet), het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

8.2. De verzoeker betoogt dat er door de tweede bestreden beslissing een gebrekkige watertoets is uitgevoerd. Deze beslissing stelt het volgende vast: “overwegende dat er een watertoets werd opgenomen in de toelichtingsnota; dat er geconcludeerd werd dat in alle redelijkheid kan gesteld worden dat de voorgenomen werken en inrichtingen geen significante negatieve impact op de waterhuishouding van het gebied zullen hebben”. Bovendien werd er door de bestreden beslissingen geen rekening gehouden met de gebieden vervat in de GRUP’s “School Groeihoog - Jeuk” en “School Kleurenboom - Montenaken”. Door de verzoeker werd reeds verzocht tot de samenvoeging van huidig beroep met zijn beroepen tegen de voormelde GRUP’s.

De ontwikkeling van het deelplangebied 6, dat betrekking heeft op de ontwikkeling van het woonuitbreidingsgebied “Dorpskouter”, dat de eigenlijke aanleiding vormt tot de opmaak van het bestreden GRUP, zal wel degelijk een significante negatieve impact op de waterhuishouding van het gebied hebben. De ontwikkeling van het deelplangebied heeft een realisatie van maar

liefst 125 wooneenheden (18 wo/ha) vooropgesteld (cfr. advies van de deputatie). Het deelplangebied 6 moet nagenoeg volledig als erosiegevoelig worden bestempeld, zoals blijkt uit de bijgebrachte kaart. Dit argument werd door de toelichtende nota van het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” als volgt beantwoord: “(d)aar het gebied door de aard van de bestemming voor een groot deel zal bestaan uit tuinen, paden en straatverhardingen, dient hier verder geen rekening mee te worden gehouden”. Zulke motivering kan geenszins als afdoende worden beschouwd. De inplanting van maar liefst 125 wooneenheden op niet meer dan 8 ha zal, door de sterke erosiegevoeligheid, hoe dan ook een significant negatieve impact op de waterhuishouding hebben. Het bouwen van woningen met tuinen werkt de erosiegevoeligheid immers sterk in de hand. Bovendien blijkt uit de bijgebrachte hellingenkaart ook dat het water, door de significante hellingen naar de tuinen en de wooneenheden zelf, richting de nieuwe wooneenheden zal aflopen, zodat de afloop van het water dramatisch zal worden. De toelichtingsnota stelt zelf al dat “een aantal significante hellingen werden geïnterpreteerd in het plangebied; zo is er de talud naar het pad onmiddellijk rechts van de N80, en is er de helling van het gebied zelf, van noordoost aflopend naar zuidwest. Hiermee moet rekening worden gehouden bij de inrichting van het gebied. De steile hellingen in het zuidwesten van het plangebied dienen zoveel mogelijk begroeid te blijven of op passende wijze ingericht te worden”. De combinatie van de significante hellingen die zoveel mogelijk begroeid moeten blijven en de grote erosiegevoeligheid van het gebied, wijzen wel degelijk op significant negatieve gevolgen op de waterhuishouding. Op deze vaststellingen werd bij de watertoets niet ingegaan, noch werden er compenserende maatregelen genomen, noch werd gemotiveerd waarom aan deze gevaren mocht worden voorbijgegaan. Er wordt door de bestreden beslissingen dan ook geenszins op afdoende wijze gemotiveerd dat er geen significant negatieve gevolgen voor de waterhuishouding zullen zijn. De hellingskaart en de kaart voor erosiegevoelige gebieden geven al sterke indicaties dat er wel degelijk zulke gevolgen zullen zijn. De bestreden beslissingen laten dan ook na de watertoets op een afdoende wijze te motiveren. Een zorgvuldige overheid heeft nochtans de taak om dit wel te doen. Er is dan ook wel degelijk een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° DIWB aanwezig, zonder dat dit gecompenseerd wordt door

passende maatregelen en compensaties in de zin van artikel 8, §§ 1 en 2 DIWB, zodat deze bepalingen in samenhang met de motiveringsverplichting worden geschonden. Bovendien moest de bewuste watertoets niet alleen betrekking hebben op alle deelgebieden, doch moest er bij deze toets ook rekening gehouden worden met de GRUP's "School Kleurenboom - Montenaken" en "School Groeiboog - Jeuk" en dit gelet op de samenhang van deze twee GRUP's met de huidige aangevochten beslissingen. De overheid wenst immers met het opsplitsen van het GRUP in drie afzonderlijke GRUP's te ontsnappen aan de verplichting om de watertoets voor het gehele gebied "as such" door te voeren. Door een opsplitsing in drie afzonderlijke GRUP's kon de overheid de significant negatieve gevolgen deels minimaliseren. Het niet betrekken van de GRUP's "School Kleurenboom -Montenaken" en "School Groeiboog - Jeuk" bij de watertoets, schendt dan ook het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

8.3. In de memorie van wederantwoord betoogt de verzoeker, wat zijn belang bij het middel betreft, dat hij wel degelijk een belang bij het middel kan laten gelden, nu de ontwikkeling van het deelplangebied 6 de eigenlijke aanleiding vormt voor het opmaken van het GRUP en er zonder dit deelgebied 6 dus geen sprake zou zijn van het thans voorliggende GRUP en er ook geen sprake zou zijn van enige herbestemming van gronden die aan de verzoeker toebehoren.

Ten gronde voegt de verzoeker nog toe dat uit artikel 8, §§ 1 en 2 DIWB volgt dat een beslissing waarbij een plan wordt vastgesteld of goedgekeurd een formele motivering dient te bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, § 1 DIWB bedoelde watertoets is uitgevoerd en dat uit die motivering meer bepaald moet blijken, hetzij dat uit de ordening die met het plan wordt beoogd geen schadelijke effecten kunnen ontstaan als bedoeld in artikel 3, § 2, 17° van het decreet, hetzij dat zulke effecten wel kunnen ontstaan, maar dat die door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld. Daarbij mag enkel met de formeel uitgedrukte motieven in het bestreden besluit rekening worden gehouden. Op grond van artikel 3, § 2, 17° DIWB moet onder het begrip "schadelijk effect" worden verstaan: "ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van

watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit”. Uit het voorgaande vloeit voort dat de watertoets niet beperkt mag worden tot de waterkwantiteit en het overstromingsgevaar. De watertoets moet tevens een beschrijving en een evaluatie bevatten van de impact van het bestreden GRUP op de structuurkwaliteit van de lokale waterlopen, de hydrografie, het verontreinigingsrisico voor grond- en oppervlaktewater en de migratiemogelijkheden van de aquatische fauna en flora. De huidige watertoets voldoet hier geenszins aan. Een zorgvuldige overheid had al deze aspecten in de doorgevoerde watertoets moeten opnemen. Bovendien geven de bestreden beslissingen wat betreft de waterhuishouding duidelijk blijk van schadelijke effecten op de waterhuishouding. Er wordt in de bestreden beslissingen, minstens in de toelichtingsnota’s, gesteld dat het deelplangebied erosiegevoelig is, terwijl er maar liefst 125 wooneenheden worden voorzien op 8 ha en uit de hellingenkaart ook blijkt dat het water richting deze wooneenheden aflopende is. Uit het voorgaande volgt dat de bestreden beslissingen tegenstrijdig zijn in hun motivering, nu zij als conclusie van de watertoets stellen dat er geen schadelijk effect op de waterhuishouding moet worden verwacht terwijl uit de toelichtingsnota duidelijk een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° DIWB blijkt, zonder dat daarbij afdoende compensaties worden genomen.

8.4. In de laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat hij geenszins een bijkomende grondslag aan het middel geeft met wat hij in zijn memorie van wederantwoord heeft gesteld.

Beoordeling

8.5. De eerste verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat de verzoeker het vereiste belang bij het middel ontbeert. Zij betoogt dat de verzoeker enkel eigenaar is van herbestemde percelen in deelplan 4 van het GRUP, herbestemming die gecompenseerd wordt middels het deelplan 5. Het middel is klaarblijkelijk gericht tegen deelplan 6 van het GRUP en bevat enkel kritiek op de watertoets die voor de bestemmingswijziging in dit

deelplan wordt uitgevoerd. De bestemmingswijziging brengt de verzoeker dan ook geen enkel nadeel toe, zodat zijn middel onontvankelijk is.

Vastgesteld wordt dat verzoekers gronden, die door het bestreden GRUP van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied worden herbestemd, en waarop hij het belang bij zijn beroep stoelt, in deelplan 4 zijn gelegen, op ruime afstand van deelgebied 6 van het bestreden GRUP, zodat moet aangenomen worden dat de verzoeker geen rechtstreeks nadeel ingevolge de met betrekking tot dit laatste deelplan doorgevoerde watertoets vermag te ondergaan. Voorts is bij de beoordeling van het eerste middel gebleken dat de herbestemming van verzoekers gronden van woongebied tot agrarisch gebied het rechtstreeks gevolg is van de herbestemming van de gronden in deelgebied 5. Tussen de herbestemming van verzoekers gronden en de herbestemming van de gronden in deelgebied 6 bestaat geen oorzakelijk en rechtstreeks verband. De enkele omstandigheid dat deelgebied 6 de aanleiding was voor de opmaak van het GRUP, doet aan deze vaststelling geen afbreuk.

Gelet op wat voorafgaat, heeft de verzoeker geen belang bij het middel in zoverre daarin een gebrekkige watertoets bij de totstandkoming van deelgebied 6 wordt aangevoerd.

De exceptie is gegrond.

8.6. Het betoog van de verzoeker dat er bij de watertoets ook rekening moest gehouden worden met de GRUP's "School Kleurenboom - Montenaken" en "School Groeiboog - Jeuk", wordt noch aangetoond, noch aannemelijk gemaakt. Verzoekers verwijzing naar de "samenhang" van deze GRUP's volstaat daartoe geenszins, evenmin als zijn loutere bewering dat "(d)e overheid (...) met het opsplitsen van het (GRUP) in drie afzonderlijke (GRUP's) (immers wenst) te ontsnappen aan de verplichting om de watertoets voor het gehele gebied as such (door te voeren)" en "(de overheid) (d)oor een opsplitsing in drie afzonderlijke (GRUP's) (...) de significante negatieve gevolgen deels (kon) minimaliseren". Het voormelde klemt nog meer, nu dient vastgesteld dat de Dorpskouter, gelegen in de hoofdgemeente Gingelom en de scholen Kleurenboom (deelgemeente Montenaken) en Groeiboog (deelgemeente Jeuk) op ettelijke kilometers van elkaar gelegen zijn en dat zelfs de in de deelgemeente

Jeuk gelegen deelgebieden 4 en 5 van het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid”, zich op ruime afstand van de, eveneens te Jeuk gelegen, school Groeihoog bevinden.

Verzoekers betoog dat “(h)et niet betrekken van de gebieden van de twee andere (GRUP’s) (‘Kleurenboom-Montenaken’ en ‘Groeiboog-Jeuk’) bij de watertoets, (...) dan ook het zorgvuldigheidsbeginsel en redelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur (schendt)” kan derhalve niet bijgetreden worden.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

3. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

9.1. De verzoeker roept in een derde middel de schending in van artikel 2.2.14, §§ 1 en 2 VCRO, artikelen 10 en 11 van de Grondwet, het gelijkheidsbeginsel, het beginsel van zorgvuldige feitenvinding en behoorlijke belangenafweging, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur, alsook het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Hij zet uiteen dat het dossier geen enkel bewijs van aanplakking bevat, als aankondiging van het openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling van het ontwerp van GRUP door de gemeente dient plaats te vinden. De verzoeker werd evenmin aangeschreven om hem mee te delen dat het openbaar onderzoek werd geopend, met vermelding waar het ontwerp ter inzage ligt, van de begin- en einddatum van het onderzoek en het adres waarop de aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening gerichte adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen worden overgemaakt.

Op grond van artikel 2.2.14, § 2 VCRO onderwerpt het college van burgemeester en schepenen het ontwerp van GRUP aan een openbaar onderzoek dat binnen dertig dagen na de voorlopige vaststelling ervan minstens wordt aangekondigd door:

1° aanplakking in de gemeente;

2° een bericht in het Belgisch Staatsblad en in ten minste drie dagbladen die in de provincie worden verspreid;

3° een bericht op de website van de gemeente.

Het dossier bevat geen enkel bewijs dat deze aanplakking ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Bovendien werd de verzoeker niet aangeschreven in het kader van dit openbaar onderzoek. Artikel 2.2.14, § 2 VCRO bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen kan beslissen tot een individuele kennisgeving van het openbaar onderzoek aan de eigenaars waarop het planningsinitiatief betrekking heeft. Hoewel deze kennisgeving door het decreet niet is verplicht, schendt de gemeente wel het gelijkheidsbeginsel doordat zij andere eigenaars dan de verzoeker wel heeft aangeschreven, terwijl het planningsinitiatief eveneens betrekking heeft op verzoekers eigendom. Wanneer artikel 2.2.14, § 2 VCRO stelt dat de gemeente kan beslissen tot een kennisgeving aan de eigenaars waarop het planningsinitiatief betrekking heeft, vloeit hieruit ook voort dat wanneer deze individuele kennisgeving gebeurt, die op zich dan wel facultatief mag zijn, zij ook moet gebeuren ten aanzien van alle eigenaars waarop het planningsinitiatief betrekking heeft. Bovendien heeft de verzoeker zijn woonplaats niet in de gemeente Gingelom maar in een ander Gewest (met name het Waalse Gewest). Bijgevolg konden een aanplakking, een bericht op de website van de gemeente en de publicatie in het Belgisch Staatsblad geenszins volstaan om de verzoeker van het lopende openbaar onderzoek in kennis te stellen. Dat de gemeente ervan uitging dat het voorgaande wel degelijk volstond, is kennelijk onredelijk. Het deelgebied 4 van het GRUP “Dorpskouter en woonbeleid” ligt voor 80% op de eigendom van de verzoeker. Zodoende was de individuele kennisgeving de enige redelijke optie voor de overheid om de verzoeker van het lopende openbaar onderzoek in kennis te stellen. Een zorgvuldige en redelijke overheid had de verzoeker door middel van een individuele kennisgeving conform artikel 2.2.14, § 2 VCRO in kennis moeten stellen, zodanig dat ook hij zijn rechten gedurende het openbaar onderzoek kon vrijwaren. Dat de overheid andere eigenaars, die wel in de gemeente woonden, wel een individuele kennisgeving heeft overgemaakt, schendt manifest het gelijkheidsbeginsel, zoals vastgelegd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

9.2. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoeker nog toe dat het louter verwijzen naar het proces-verbaal van opening van het onderzoek de comodo et incommodo geenszins volstaat om de aanplakking te bewijzen. Het bewijs van aanplakking had conform artikel 2.2.14, § 2 VCRO in het dossier aanwezig moeten zijn.

9.3. In de laatste memorie stelt de verzoeker zich naar de wijsheid van de Raad van State te gedragen.

Beoordeling

9.4. Blijkens de stukken van het dossier werd de verzoeker met een op 15 februari 2011 ter post aangetekend verzonden brief wel degelijk van het openbaar onderzoek in kennis gesteld. In zoverre de verzoeker het tegendeel aanvoert, mist het middel feitelijke grondslag. Gelet op de individuele kennisgeving van het openbaar onderzoek aan de verzoeker, heeft hij er geen belang bij om aan te voeren dat het openbaar onderzoek niet door aanplakking zou zijn aangekondigd.

Het derde middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

4. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

10.1. De verzoeker roept in een vierde middel de schending in van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM, zoals gewijzigd door het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV DABM en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: het decreet van 27 april 2007), in samenhang genomen met het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij zet uiteen dat de tweede bestreden beslissing stelt dat op 1 december 2007, door middel van het besluit van de Vlaamse regering van

12 oktober 2007 (het zgn. Plan-Mer-besluit), de wijzigingen aan het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het DABM met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage, van kracht werden en dat de tweede bestreden beslissing voorts nog stelt dat, gelet op deze wijzigingen die zijn opgenomen in het decreet van 27 april 2007, de dienst Mer bij brief van 14 juni 2010 liet weten dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een Plan-MER niet nodig is. Na de uitbreiding van het plangebied werd opnieuw advies gevraagd aan de dienst Mer, die per brief van 27 mei 2011 liet weten dat het gewijzigde plan geen aanleiding tot aanzienlijke milieugevolgen gaf en de opmaak van een plan-MER bijgevolg niet nodig was.

Er werd door de bestreden beslissingen geen rekening gehouden met de gebieden vervat in de GRUP's "School Groeihoog - Jeuk" en "School Kleurenboom - Montenaken". Door de verzoeker werd reeds verzocht tot de samenvoeging van huidig beroep met de beroepen tegen deze GRUP's.

Door het bestreden GRUP ontstaan er wel degelijk aanzienlijke milieugevolgen in de zin van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM. Een GRUP dient te worden beschouwd als een plan in de zin van artikel 4.2.1 DABM. Het is immers een plan dat door een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal vlak of via een wetgevingsprocedure door het parlement of de regering wordt vastgesteld. Dit wordt bevestigd in de rechtsleer. Het bestreden GRUP ressorteert niet onder de bijlagen I en II van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (artikel 4.2.3, § 2, 1° DABM). Bijgevolg is artikel 4.2.3, § 2, 2° DABM van toepassing. Inzake een GRUP stelt deze laatste bepaling het volgende: "voor een ander plan of programma dan deze vermeld onder 1°, de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, niet aantoont dat dit plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben (sic)". Er wordt in de tweede bestreden beslissing ten onrechte gesteld dat het bestreden GRUP geen aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken. In dat verband wordt er overigens ten onrechte verwezen naar de adviezen van de dienst Mer, onder meer naar de brief van 27 mei 2011. Onder het tweede middel werd reeds gesteld dat de

inplanting van maar liefst 125 wooneenheden op niet meer dan 8 ha door de sterke erosiegevoeligheid hoe dan ook een significante negatieve impact op de waterhuishouding zal hebben. Het bouwen van woningen met tuinen werkt de erosiegevoeligheid immers sterk in de hand. Uit de hellingenkaart blijkt bovendien dat het water zal aflopen richting de nieuwe wooneenheden, in het bijzonder naar deelgebied 6, door de significante hellingen naar de tuinen en de wooneenheden zelf, zodat de afloop van het water dramatisch zal worden. De toelichtingsnota stelt zelf al dat (pagina 15) “een aantal significante hellingen werden geïnventariseerd in het plangebied; zo is er de talud naar het pad onmiddellijk rechts van de N80, en is er de helling van het gebied zelf van noordoost aflopend naar zuidwest. Hiermee moet rekening worden gehouden bij de inrichting van het gebied. De steile hellingen in het zuidwesten van het plangebied dienen zoveel mogelijk begroeid te blijven of op passende wijze ingericht te worden”. De combinatie van de significante hellingen die zoveel mogelijk begroeid moeten blijven en de grote erosiegevoeligheid van het gebied wijzen wel degelijk op significant negatieve gevolgen op de waterhuishouding en veroorzaken dan ook aanzienlijke milieueffecten, zodat de opmaak van een plan-MER wel degelijk noodzakelijk was.

Daarnaast blijkt dat door het toevoegen van de vijf zogenaamde ruilgebieden (deelgebied 1, 2, 3, 4 en 5), deze planopties niet mee werden onderzocht in de initiële plan-MER-screening (zie ook het advies van het agentschap Ruimte en Erfgoed). Deelgebied 5 is daarbij, volgens het gewestplan, agrarisch gebied en wordt herbestemd tot zone voor woongebied met uitgestelde ontwikkeling. Door het toevoegen van deze planopties had de ganse MER-procedure hernomen moeten worden en volstaat het dus niet dat aan de dienst Mer inzake deze wijzigingen advies werd gevraagd, waarop deze dienst per brief van 27 mei 2011 liet weten dat het gewijzigde plan geen aanleiding gaf tot aanzienlijke milieugevolgen en de opmaak van een plan-MER bijgevolg niet nodig was. Dit terwijl door de toevoeging van de ruilgebieden het ganse GRUP opnieuw op zijn milieugevolgen onderzocht had moeten worden, gelet op het feit dat niet alleen de realisatie van deelgebied 6 als woonuitbreidingsgebied reeds tot aanzienlijke milieugevolgen aanleiding geeft, maar deze milieugevolgen, door de omzetting van agrarisch gebied naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling

(deelgebied 5), in hun totaliteit nog aanzienlijker zijn. Bovendien moest de MER-screening niet alleen betrekking hebben op alle deelgebieden, doch moest er bij de MER-screening ook rekening worden gehouden met de twee andere GRUP's, met name "School Kleurenboom - Montenaken" en "School Groeihoog - Jeuk", en dit gelet op de samenhang van deze twee GRUP's met de huidige aangevochten beslissingen. Immers wenst de overheid met het opsplitsen van het GRUP in drie afzonderlijke GRUP's te ontsnappen aan de verplichting om een MER-screening voor het gehele gebied te moeten doorvoeren. Door een opsplitsing in drie plannen kon de overheid de aanzienlijke milieugevolgen deels minimaliseren. Door het niet betrekken van de gebieden van de twee andere GRUP's bij de MER-screening werden het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur geschonden.

10.2. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoeker aan zijn eerder betoog niets toe.

10.3. In de laatste memorie voegt de verzoeker nog toe dat de omstandigheid dat de concrete ontwikkeling van deelgebied 5 volgens de stedenbouwkundige voorschriften nog concreet ingevuld zal moeten worden, niet ter zake doet, nu deelgebied 5 wel degelijk de bestemming van woongebied krijgt en enkel de ontwikkeling daarvan wordt uitgesteld. Het is dus wel degelijk het voorliggende GRUP dat aan deelgebied 5 de bestemming woongebied geeft, zodat de MER-screening hieraan niet kan voorbijgaan, gelet op het feit dat het GRUP wel degelijk tot doel heeft dat deze zone daadwerkelijk aangelegd wordt. Het zou anders ook weinig zin hebben om de agrarische bestemming die dit deelgebied volgens het gewestplan had, te herbestemmen. Voorts blijkt volgens de verzoeker niet uit het administratief dossier dat de screeningsnota integraal deel uitmaakt van de toelichtingsnota. De tweede bestreden beslissing heeft zich de motivering zoals die in de screeningsnota is terug te vinden ook geenszins eigen gemaakt en verwijst enkel naar de respectieve brieven van de dienst Mer, zodat ook om die reden de motiveringsvereiste in samenhang genomen met de voornoemde bepalingen (de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM en artikel 2 van

het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage) is geschonden.

Beoordeling

10.4. Aangenomen moet worden dat het bestreden GRUP niet van rechtswege plan-MER-plichtig is in de zin van artikel 4.2.3, § 2 DABM, aangezien het plan het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau en voor een dergelijk plan, overeenkomstig artikel 4.2.3, § 3 DABM geen plan-MER moet opgesteld worden, voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij het DABM is gevoegd, aantoont dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

10.5. De verzoeker betwist de conclusies in de brieven van 14 juni 2010 en 27 mei 2011 van de dienst Mer dat het bestreden GRUP geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben, maar toont dit met zijn loutere bewering dat “ten onrechte wordt verwezen naar de adviezen van de dienst-MER, onder meer de brief van 27 mei 2011” niet aan.

Dit laatste geldt evenzeer voor verzoekers betoog, daargelaten de ontvankelijkheid ervan gelet op het gestelde onder randnummer 8.5, dat “(o)nder het tweede middel (...) reeds (werd) gesteld dat de inplanting van maar liefst 125 wooneenheden op niet meer dan 8 ha hoe dan ook een significante negatieve impact zal hebben op de waterhuishouding door de sterke erosiegevoeligheid”, “(d)at het bouwen van woningen met tuinen de erosiegevoeligheid immers sterk in de hand werkt”, dat “(u)it de hellingenkaart (...) bovendien (blijkt) dat het water zal aflopen richting de nieuwe wooneenheden, in het bijzonder naar deelgebied 6, door de significante hellingen naar de tuinen en de wooneenheden zelf, zodat de afloop van het water dramatisch zal worden” en in de toelichtingsnota bij het bestreden GRUP zelf wordt gesteld dat “een aantal significante hellingen werden geïnventariseerd in het plangebied; zo is er de talud naar het pad onmiddellijk rechts van de N80, en is er de helling van het gebied zelf, van noordoost aflopend naar zuidwest.

Hiermee moet rekening worden gehouden bij de inrichting van het gebied. De steile hellingen in het zuidwesten van het plangebied dienen zoveel mogelijk begroeid te blijven of op passende wijze ingericht te worden”.

Uit de gegevens van de zaak blijkt immers dat op basis van de overeenkomstig artikel 4.2.3, § 3 DABM door de initiatiefnemer gemaakte screeningsnota, de dienst Mer op 14 juni 2010 concludeert dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is. In deze nota worden, in de discipline “5.2 Oppervlaktewater”, de mogelijke effecten inzake de aanwezigheid van significante hellingen en de erosiegevoeligheid van het plangebied (deelgebied 6) onderzocht en wordt desbetreffend besloten dat “(v)anuit de discipline Oppervlaktewater (...) geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten (zijn) mits rekening gehouden wordt met de voorgestelde milderende maatregelen”, meer bepaald:

- “- bij de verdere ontwikkeling van het RUP is het raadzaam om contact op te nemen met de Watering van Sint-Truiden voor maatregelen te bespreken die kunnen getroffen worden om erosie tegen te gaan;
- de hellingen moeten behouden blijven en geïntegreerd in de groenaanplanting van het RUP;
- er moet zeker voldoende aandacht gaan naar natuurlijke infiltratie van hemelwater (indien mogelijk). Er is een buffervolume van ca. 1.140 m³ nodig over 1.520 m² (worst case). Ook dienen deze buffers bereikbaar te blijven voor onderhoud;
- indien er buffering voorzien wordt richting Molenbeek, dient de beheerder gecontacteerd te worden en dienen de eventueel opgelegde maatregelen nageleefd te worden;
- het gebruik van hemelwater voor binnenhuistoepassing moet worden afgedwongen (bijvoorbeeld toiletspoeling, tuintoepassing, wasmachine ...). Hierdoor kan de hoeveelheid te bufferen hemelwater aanzienlijk dalen”.

Voornoemde conclusie wordt niet weerlegd door verzoekers loutere bewering dat “(d)e combinatie van de significante hellingen die zoveel mogelijk begroeid moeten blijven en de grote erosiegevoeligheid van het gebied (...) wel degelijk (wijzen) op significante negatieve gevolgen op de waterhuishouding en (...) dan ook aanzienlijke milieu-effecten (veroorzaken) zodat de opmaak van een Plan-MER weldegelijk noodzakelijk was”. Het staat voorts niet aan de Raad van State om voor de beoordeling van de

doeltreffendheid van de voorgestelde milderende maatregelen in de plaats van de overheid te treden.

10.6. Met de verzoeker moet worden vastgesteld dat de planopties van de deelgebieden 1, 2, 3, 4 en 5 in de voornoemde MER-screening niet werden onderzocht. Het betoog van de verzoeker dat “(d)oor het toevoegen van deze planopties (...) de ganse MER-procedure (had) hernomen moeten worden en (...) het dus niet (volstaat) dat aan de dienst-MER advies werd gevraagd inzake deze wijzigingen waarop deze per brief van 27 mei 2011 liet weten dat het gewijzigde plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en de opmaak van een plan-MER bijgevolg niet nodig is terwijl door de toevoeging van de ruilgebieden het ganse RUP opnieuw op zijn milieugevolgen onderzocht had moeten worden gelet op het feit dat niet alleen de realisering van deelgebied 6 als woonuitbreidingsgebied reeds aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen maar door de omzetting van agrarisch gebied naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling (deelgebied 5) deze milieugevolgen in hun totaliteit nog aanzienlijker zijn”, wordt echter niet bijgetreden.

Vooreerst dient immers opgemerkt dat de verzoeker, zoals gesteld onder randnummer 10.5, niet aantoon of aannemelijk maakt dat “de realisering van deelgebied 6 als woonuitbreidingsgebied reeds aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen”. Daarnaast dient vastgesteld dat verzoekers betoog dat “door de omzetting van agrarisch gebied naar woongebied met uitgestelde ontwikkeling (deelgebied 5) deze milieugevolgen in hun totaliteit nog aanzienlijker zijn”, allerminst aannemelijk wordt gemaakt, temeer nu uit de toelichtingsnota bij het bestreden GRUP blijkt dat “(a)ls beide oppervlakten gecombineerd worden, blijkt dat in dit RUP ongeveer 34.469 m² oppervlakte aan woongebieden teveel omgezet worden naar een andere bestemming”, wat de dienst Mer in haar brief van 27 mei 2011 doet opmerken dat “het aangepaste RUP eerder -globaal gezien- positieve milieueffecten tot gevolg heeft (in de ruimtebalans is er een overwicht van herbestemming van harde naar zachte bestemmingen)”.

10.7. Het betoog van de verzoeker dat bij de MER-screening ook rekening moest gehouden worden met de GRUP's "School Kleurenboom - Montenaken" en "School Groeihoog - Jeuk", wordt verworpen om de redenen die onder randnummer 8.6 met betrekking tot de watertoets zijn gesteld.

10.8. Waar de verzoeker eerst in zijn laatste memorie aanvoert dat uit het administratief dossier niet blijkt dat de screeningsnota integraal deel uitmaakt van de toelichtingsnota en dat de tweede bestreden beslissing zich de motivering zoals die in de screeningsnota is terug te vinden ook geenszins heeft eigen gemaakt, maar enkel verwijst naar de respectieve brieven van de dienst Mer, is dit laattijdig en is het middel onontvankelijk.

Het middel is ongegrond.

B. Middelen aangevoerd in de zaken sub I en sub II (A. 202.294/X-14.931 en A. 202.296/X-14.932).

I. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

11.1. De verzoeker roept in een eerste middel de schending in van het koninklijk besluit van 5 april 1977 waarbij het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren werd vastgesteld, de decreten van 17 december 1997 en 19 maart 2004, het RSV op zich genomen, de artikelen 2.1.1, § 6 en 2.1.3, § 10 VCRO, het subsidiariteitsbeginsel in stedenbouw zoals verwoord in de artikelen 2.1.1, 2.2.6, § 2, 2.2.9, § 2 en 2.2.13, § 2 VCRO, telkens in samenhang genomen met het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

11.2. De verzoeker steunt zijn middel op dezelfde argumenten als het eerste middel in de zaak sub III.

Beoordeling

11.3. Om de redenen vermeld bij de beoordeling van het eerste middel in de zaak sub III moet het middel verworpen worden.

2. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

12.1. De verzoeker roept in een tweede middel de schending in van artikel 16 van de Grondwet, artikel 7, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna: BWHI), artikel 2.4.3 en 2.4.7 VCRO, artikel 3 van het decreet van 13 april 1988 tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse regering kan overgaan tot onteigeningen ten algemenen nutte inzake de culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden, artikel 3 van het decreet van 13 april 1988 tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse regering kan overgaan tot onteigeningen ten algemenen nutte inzake de gewestelijke aangelegenheden (hierna: de decreten van 13 april 1988), artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 inzake onteigeningen ten algemenen nutte ten behoeve van de gemeenten, de provincies, de intercommunale verenigingen en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (hierna: het besluit van 19 december 1991), artikel 13 van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering (hierna: het besluit van 13 juli 2009) telkens in samenhang genomen met het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur en machtsoverschrijding.

Hij zet uiteen dat de tweede bestreden beslissing in de zaken sub I en II niet enkel goedkeuring verleent aan het GRUP “School Groeiboog - Jeuk”, respectievelijk het GRUP “School Kleurenboom – Montenaken”, doch tevens, meer bepaald in artikel 4, de gemeente Gingelom machtigt om tot onteigening over te gaan.

Artikel 2.4.3, § 1 VCRO bepaalt dat elke verwerving van onroerende goederen, vereist voor de verwezenlijking van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, door onteigening ten algemenen nutte kan worden tot stand gebracht. Artikel 2.4.7 VCRO bepaalt dat onteigeningen in de zin van “Afdeling 2. Onteigening” worden gevorderd met toepassing van de gemeenrechtelijke onteigeningsprocedure of van de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden. Artikel 1 van het besluit van 19 december 1991 bepaalt dat de Vlaamse minister bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, behoudens in de gevallen in de wet bepaald, bevoegd is om de gemeenten, provincies, intercommunale verenigingen en de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen te machtigen over te gaan tot onteigening ten algemenen nutte, met instemming van de functioneel bevoegde minister. Artikel 13 van het besluit van 13 juli 2009 bepaalt dat de Vlaamse minister bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden delegatie heeft om onteigeningsmachtigingen te verlenen ten algemenen nutte, behoudens in de gevallen bepaald in de wet, aan de gemeenten, de provincies, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de erkende provinciale ontwikkelingsmaatschappijen, overeenkomstig het voormelde besluit van 19 december 1991. Artikel 13 voornoemd bepaalt dat de leden van de Vlaamse regering delegatie hebben om onteigeningsmachtiging te verlenen aan instellingen of rechtspersonen die onder hun bevoegdheid vallen en dat wanneer de aangelegenheid waarvoor de onteigening zich opdringt, behoort tot de bevoegdheid van een ander lid van de Vlaamse regering, de machtiging wordt verleend met instemming van dit lid. Deze besluiten werden genomen ter uitvoering van de decreten van 13 april 1988. De bevoegdheid van de verschillende regeringen om onteigeningen te machtigen, steunt daarbij op het voorschrift van artikel 16 van de Grondwet, krachtens hetwelk slechts in de bij wet bepaalde gevallen tot onteigening mag worden overgegaan. In verband met het machtigen van onteigeningen treden de regeringen immers op bij delegatie vanwege de wetgever. De voorschriften van artikel 16 van de Grondwet zijn daarbij niet gericht op de bescherming van of het toezicht op de lagere overheid maar op de bescherming van de rechtsonderhorige. In het voorliggende geval moet de machtiging tot onteigening dus uitgaan van de Vlaamse minister van

Binnenlandse Aangelegenheden, die samen moet optreden met de functioneel bevoegde minister. De deputatie is met toepassing van de bepalingen in de VCRO bevoegd om haar goedkeuring te verlenen of te onthouden aan een GRUP dat tevens een onteigeningsplan kan bevatten, doch de deputatie is hoe dan ook zelf niet bevoegd om een machtiging te verlenen om ook daadwerkelijk tot die onteigening over te gaan. De deputatie overschrijdt met de tweede bestreden beslissing dan ook haar bevoegdheid. Voor zover er moet worden van uitgegaan dat de decreetgever de deputatie op grond van artikel 2.4.4, § 2 VCRO *juncto* artikel 2.2.15 VCRO bevoegd heeft gemaakt om machtiging tot onteigening te verlenen inzake een onteigeningsplan dat gelijktijdig met een GRUP wordt aangenomen, gelden de regels inzake de goedkeuring van het GRUP op basis van artikel 2.4.4, § 2 VCRO ook voor de goedkeuring van het onteigeningsplan, wat zou impliceren dat dit laatste, net zoals het GRUP, door de deputatie moet worden goedgekeurd. Deze bevoegdheid om het onteigeningsplan goed te keuren, zou dan tevens de bevoegdheid impliceren om ook machtiging tot onteigening te verlenen. De verzoeker stelt in eerste instantie vast dat er bij lezing van de tekst van de VCRO nergens sprake is van enige bevoegdheid tot het verlenen van een onteigeningsmachtiging en dit in tegenstelling tot het voormelde besluit van 19 december 1991 en het machtigingsbesluit van 13 juli 2009, waarin expressis verbis wordt gesteld dat de minister de machtiging tot onteigening kan verlenen. Bij gebreke aan enige duidelijke tekst in de VCRO kan dan ook niet worden aangenomen dat de deputatie naast de goedkeuring van het GRUP en het bijhorende onteigeningsplan ook daadwerkelijk de onteigening kan machtigen, wat zou impliceren dat de gemeente ook daadwerkelijk wordt gemachtigd om het goedgekeurde onteigeningsplan te realiseren en dus ook daadwerkelijk tot de onteigening kan overgaan. Er dient daarnaast te worden gewezen op de duidelijke tekst van artikel 7, § 1 BWHI, zoals ook toegelicht in het arrest nr. 85/93 van het Grondwettelijk Hof:

“Met uitzondering van de regelingen die krachtens de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen opgenomen zijn in de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de

openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen zijn de gewesten bevoegd voor de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht op de provincies, de agglomeraties en de federaties van gemeenten, de gemeenten en de binnengemeentelijke territoriale organen bedoeld in artikel 41 van de Grondwet”.

In voorliggend geval zou artikel 2.4.4, § 2 *juncto* artikel 2.2.15 VCRO de deputatie evenwel de bevoegdheid verlenen om de onteigeningsmachtiging te verlenen. Nochtans stelt artikel 7, § 1 BWHI duidelijk dat de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht een bevoegdheid is van de gewesten. Uit hetzelfde arrest nr. 85/93 van het Grondwettelijk Hof van 16 december 1993 blijkt dat wanneer in artikel 7, § 1 BWHI sprake is van organisatie van het administratief toezicht, het hier gaat over de organisatie van de toepasselijke procedures inzake dat administratief toezicht en dat de bevoegdheid inzake de uitoefening van het administratief toezicht door de BWHI aan de gewesten wordt verleend. Dat de gewesten bevoegd zijn inzake de organisatie van het administratief toezicht kan dus niet impliceren dat zij deze bevoegdheid zo maar kunnen overdragen aan de deputatie van de provincieraad, door aan hen in welbepaalde gevallen bevoegdheid te verlenen om aan de gemeenten machtiging tot onteigening te verlenen -wat een vorm is van administratief toezicht- zonder hiermee artikel 7, § 1 BWHI te schenden. Evenmin mag daarbij artikel 16 van de Grondwet uit het oog worden verloren. De bevoegdheid van de verschillende regeringen om onteigeningen te machtigen, steunt immers op dit laatste artikel, krachtens hetwelk slechts in de bij wet bepaalde gevallen tot onteigening mag worden overgegaan. In verband met het machtigen van onteigeningen treden de regeringen immers op bij delegatie vanwege de wetgever. De voorschriften van artikel 16 van de Grondwet zijn daarbij niet gericht op de bescherming van of het toezicht op de lagere overheid, maar op de bescherming van de rechtsonderhorige. In het voorliggende geval moet de machtiging tot onteigening dus in elk geval uitgaan van de Vlaamse regering, waarbij de decreetgever evenwel vrij is om te bepalen welke minister bevoegd is om die onteigening te machtigen. Indien moet worden aangenomen dat artikel 2.4.4, § 2 *juncto* artikel 2.2.15 VCRO zo moet worden geïnterpreteerd

dat, wanneer een GRUP tevens een onteigeningsplan bevat, de bevoegdheid van de deputatie van de provincieraad om het onteigeningsplan goed te keuren tevens de bevoegdheid impliceert om machtiging tot onteigening te verlenen en de betreffende bepalingen de deputatie dus wel degelijk bevoegdheid verlenen om een onteigening te machtigen, dan rijst de vraag naar de verenigbaarheid van artikel 2.4.4, § 2 *juncto* artikel 2.2.15 VCRO met artikel 7, § 1 BWHI, al dan niet in samenhang met artikel 16 van de Grondwet. De regeling zoals die vervat zou liggen in artikel 2.4.4, § 2 *juncto* artikel 2.2.15 VCRO is dan strijdig met de voornoemde bepaling van de BWHI en van de Grondwet. In voorkomend geval, voor zover de Raad van State hierover zelf geen uitspraak kan doen, dient de volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld:

“Schenden de artikelen 2.4.4, § 2 en 2.2.15 VCRO in die zin geïnterpreteerd dat wanneer een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan tevens een onteigeningsplan bevat de bevoegdheid van de deputatie van de provincieraad om het onteigeningsplan goed te keuren tevens de bevoegdheid impliceert om machtiging tot onteigening te verlenen en de betreffende bepalingen de deputatie van de provincieraad dus wel degelijk bevoegdheid verlenen om een onteigening te machtigen artikel 7, § 1 BWHI dat stelt dat de gewesten bevoegd zijn inzake de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten en provincies, en zij deze bevoegdheid dus niet kunnen overdragen aan de provincies, en artikel 16 van de Grondwet dat bepaalt dat niemand uit zijn eigendom kan worden ontzet dan ten algemene nutte, in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald en tegen een billijke en voorafgaande schadeloosstelling ?”.

12.2. In de memorie van wederantwoord laat de verzoeker, wat zijn belang bij het middel betreft, gelden dat hij een actueel, persoonlijk en rechtstreeks belang bij huidig middel heeft, daar delen van zijn gronden (met name delen van de percelen 183/m, 182/a en 182/b), via deelplan 2 van het bestreden GRUP werden herbestemd van woonuitbreidingsgebied tot agrarisch gebied, ter compensatie van de herbestemming van het agrarisch gebied en de onteigening in deelplan 1 van het GRUP. Dit terwijl deze laatste herbestemming en onteigening niet konden worden doorgevoerd, aangezien de onteigeningsmachtiging onwettig is. Het belang van de verzoeker bij het huidig middel ligt er dan ook specifiek in dat indien de onteigening in deelplan 1 van het GRUP onwettig is, de compensatie dan ook geen voorwerp meer zal hebben. Indien de oorzaak (onteigening in deelplan 1) wegens een onwettigheid wordt

weggenomen, zal het beoogde gevolg (de herbestemming van de percelen van de verzoeker) ook zonder voorwerp zijn.

Ten gronde wijst de verzoeker naar 's Raads arrest nr. 217.511 van 24 januari 2012, waarbij inzake identiek dezelfde problematiek expliciet het volgende wordt gesteld:

“Noch in de bepalingen van de VCRO, noch in de wetsbepalingen waarnaar de eerstgenoemde bepalingen verwijzen wordt gewag gemaakt van een door de deputatie te verlenen machtiging tot onteigening.

De redenering van de tweede verwerende partij komt erop neer dat uit de wetsgeschiedenis en uit verklaringen tijdens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 27 maart 2009 moet worden opgemaakt dat de decreetgever door het aannemen van het geciteerde artikel 2.4.4, § 2 VCRO impliciet de deputatie heeft aangewezen als instantie die een machtiging tot onteigening verleent aan de gemeente. Het blijkt evenwel niet dat de bevoegdheid om een onteigeningsplan goed te keuren noodzakelijkerwijze de bevoegdheid impliceert om een machtiging tot onteigening te verlenen. De conclusie is dat noch artikel 2.4.4, § 2 VCRO noch enige andere toepasselijke wet- of decreetsbepaling de deputatie bevoegd maakt om een machtiging tot onteigening te verlenen”.

In zoverre de verwerende partijen verwijzen naar het arrest nr. C.09.0113N van 21 juni 2010 van het Hof van Cassatie, dient in eerste instantie, gelet op het feit dat het Hof van Cassatie zich in deze zaak niet heeft uitgesproken over een conflict van attributie in de zin van artikel 146 van de Grondwet, gesteld te worden dat dit arrest geen enkel gezag van gewijsde kan hebben ten aanzien van de Raad van State. Meer fundamenteel dient er echter op gewezen dat het in dit arrest van het Hof van Cassatie ging over de toepassing van artikel 70, § 2, eerste lid en artikel 196bis, eerste lid van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Op grond van deze bepalingen was wel degelijk de Vlaamse regering, meer in het bijzonder de minister van Ruimtelijke Ordening en dus niet de deputatie van de provincieraad, bevoegd om de onteigening te machtigen.

12.3. In de laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat het GRUP “School Groeiboog - Jeuk” waaraan de tweede bestreden beslissing in de zaak sub I haar goedkeuring verleent en dat middels de eerste bestreden beslissing definitief wordt vastgesteld, tot doel heeft de uitbreiding mogelijk te maken van de kleuter- en basisschool “Groeiboog” te Jeuk, door middel van de

aanleg van bijkomende recreatieruimte en de aanleg van een parkeerzone. Daartoe worden gronden die volgens het gewestplan bestemd zijn als woongebied met landelijk karakter, als agrarisch gebied of als woonuitbreidingsgebied, tot zone voor openbaar nut, bufferzone of zone voor openbaar domein bestemd. De percelen met nummers 75/b, 76/c en 103/v maken deel uit van het onteigeningsplan en het perceel 76/c is gelegen binnen agrarisch gebied. Het is tevens ter compensatie van de omzetting van agrarisch gebied, dat dus deels gelegen is binnen het onteigeningsplan, dat een gedeelte van het woonuitbreidingsgebied van de verzoeker naar agrarisch gebied wordt omgezet. De verzoeker kan dan ook een belang laten gelden bij het middel, in de mate dat de onwettigheid van het onteigeningsplan en van de machtiging tot onteigening, zoals die door de tweede bestreden beslissing wordt verleend, wordt aangevoerd.

Met betrekking tot het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, waaraan de tweede bestreden beslissing in de zaak sub II haar goedkeuring verleent en dat middels de eerste bestreden beslissing definitief wordt vastgesteld, laat de verzoeker gelden dat dit tot doel heeft de uitbreiding mogelijk te maken van de gemeentelijke school “Kleurenboom” te Montenaken, door middel van de aanleg van bijkomende speelruimte en de verruiming van de keuken en ook de uitbreiding van de belendende sporthal met een Finse piste en parkeerruimte. Daartoe worden gronden, die volgens het gewestplan bestemd zijn als woongebied met landelijk karakter of als agrarisch gebied, bestemd tot zone voor sportpark en speelruimte en zone voor parking en bufferzones. Het gaat hierbij om de percelen met nummers 73/t2, 73/w2, 73/r2, 73/p2, 73/n2 en 73/l2, waarop het onteigeningsplan betrekking heeft en die volgens de gewestplanbestemming gelegen zijn in agrarisch gebied. Het is tevens ter compensatie van de omzetting van agrarisch gebied, dat dus deels gelegen is binnen het onteigeningsplan, dat een gedeelte van het woonuitbreidingsgebied van de verzoeker naar agrarisch gebied wordt omgezet. De verzoeker kan dan ook een belang laten gelden bij het middel, in de mate dat de onwettigheid van het onteigeningsplan en van de machtiging tot onteigening, zoals die door de tweede bestreden beslissing wordt verleend, wordt aangevoerd.

Beoordeling

12.4. Het middel is enkel gericht tegen de door de bestreden GRUP's voorgenomen onteigeningen. Verzoekers eigendom wordt door deze onteigeningen echter niet getroffen. Anders dan de verzoeker dat ziet, zal de gebeurlijke onwettigheid van het onteigeningsplan ook niet voor gevolg hebben dat de compensatie, inhoudende de herbestemming van zijn gronden tot agrarisch gebied in ruil voor herbestemd agrarisch gebied, geen voorwerp meer zal hebben. De desbetreffend door de verwerende partijen aangevoerde excepties van onontvankelijkheid van het middel wegens gemis aan belang, zijn gegrond.

Het middel is onontvankelijk.

Gelet op het onontvankelijk bevinden van het middel moet geen prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof worden gesteld.

3. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

13.1. De verzoeker roept in een derde middel de schending in van artikel 3, § 2, 17° en artikel 8, § 1 DIWB, in samenhang genomen met de artikelen 2 en 3 van de motiveringswet, alsook het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij zet uiteen dat in de tweede bestreden beslissing in de zaken sub I en II, met verwijzing naar de toelichtingsnota bij het GRUP "School Groeiboog - Jeuk", respectievelijk het GRUP "School Kleurenboom - Montenaken", gesteld wordt dat er in deze toelichtingsnota een waterparagraaf is opgenomen. Daarin wordt, enerzijds, gesteld dat het volledig plangebied niet overstromingsgevoelig is, doch, anderzijds, dat het overgrote deel van het plangebied erosiegevoelig is, zodat bij de onverharde delen er voldoende aandacht dient te gaan naar verankerende beplanting en dat het volledige plangebied niet infiltratiegevoelig is. Wat dat laatste betreft, wordt als enige compensatie voorzien dat waterdoorlatende materialen dienen gebruikt te worden om de mogelijkheid tot infiltratie te bevorderen en wordt, wat het GRUP "School

Groeiboog - Jeuk” betreft, gesteld dat het weinig zinvol is om bovenop de reeds bestaande verordeningen inzake de infiltratie van het hemelwater nog bijkomende maatregelen te nemen. Voorts wordt gesteld dat het gevaar voor erosie beperkt is, nu de agrarische gronden bestemd zijn tot speelplaats voor de school en parking en dat er in dat verband voldoende aandacht aan het beplanten van restruimten dient besteed te worden. De tweede bestreden beslissing stelt dat als conclusie gesteld kan worden dat er geen schadelijke effecten op de waterhuishouding verwacht kunnen worden door de realisatie van de geplande functies, gebouwen en/of inrichtingen binnen het GRUP. Dit terwijl op grond van artikel 8, § 1 DIWB de overheid die moet beslissen over een vergunning, plan of programma als vermeld in § 5, er zorg voor draagt, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, het schadelijk effect wordt gecompenseerd. Op grond van artikel 3, § 2, 17° DIWB moet “schadelijk effect” begrepen worden als ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit.

Doordat de tweede bestreden beslissing stelt dat het overgrote deel van het plangebied erosiegevoelig is en bovendien het volledige plangebied niet infiltratiegevoelig en dat door de bijkomende verhardingen (parking en speelplaats voor de school) de infiltratie van hemelwater verder wordt beperkt, wordt duidelijk erkend dat er wel degelijk sprake is van een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° DIWB. Er wordt immers gesteld dat het plangebied reeds infiltratie- en erosiegevoelig is en dat door de bijkomende verhardingen de infiltratie nog verder zal worden bemoeilijkt. De tweede bestreden beslissing is tegenstrijdig in zijn motivering, nu het als conclusie van de watertoets stelt dat er geen schadelijk effect op de waterhuishouding moet worden verwacht, terwijl in dezelfde paragraaf een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° DIWB duidelijk wordt omschreven. De Raad van State oordeelde dat een tegenstrijdige motivering gelijkgesteld moet worden met een gebrek aan motivering, wat hier

duidelijk het geval is, zodat de motiveringsvereiste wordt geschonden. Artikel 8, § 1 DIWB stelt daarbij uitdrukkelijk dat in geval van vermindering van infiltratie van het hemelwater, het schadelijk effect moet worden gecompenseerd. Deze compensatie is evenwel niet voorzien, nu het beplanten van restruimten geen invloed heeft op de infiltratie van het hemelwater en hoogstens beschouwd kan worden als een maatregel om de erosiegevoeligheid te verminderen. Het gebruik van waterdoorlatende materialen is geen passende compensatie, nu de grond op zich niet infiltratiegevoelig is, zoals ook wordt aangegeven in de toelichtingsnota bij het GRUP “School Groeiboog - Jeuk”. Er had dan ook eerder voorzien moeten worden in maatregelen die gepast zijn om de waterlast af te voeren of op te vangen. De overweging dat het gebruik van de gronden voor speelplaats en parking tot gevolg heeft dat het gevaar voor erosie eerder beperkt zal zijn, is een niet ter zake dienende overweging, nu bijvoorbeeld een parking met af- en aanrijdende wagens precies erosie zal bevorderen, net zoals een speelplaats met op- en aflopende kinderen. De artikelen 3, § 2, 17° en 8, § 1 DIWB, in samenhang genomen met het motiveringsbeginsel, worden dan ook geschonden, nu het schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° DIWB duidelijk wordt erkend, doch zonder dat in passende herstelmaatregelen en/of compensaties in de zin van artikel 8, § 1 DIWB wordt voorzien.

13.2. In de memorie van wederantwoord stelt de verzoeker nog dat uit artikel 8, §§ 1 en 2 DIWB volgt dat een beslissing waarbij een plan wordt vastgesteld of goedgekeurd, een formele motivering dient te bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, § 1 van het decreet bedoelde watertoets is uitgevoerd en dat uit die motivering meer bepaald moet blijken, hetzij dat uit de ordening die met het plan wordt beoogd geen schadelijke effecten kunnen ontstaan als bedoeld in artikel 3, § 2, 17° van het decreet, hetzij dat zulke effecten wel kunnen ontstaan, maar dat die door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld. Daarbij mag enkel met de formeel uitgedrukte motieven in het bestreden besluit rekening worden gehouden. De verzoeker herhaalt wat op grond van artikel 3, § 2, 17° DIWB onder het begrip “schadelijk effect” moet worden verstaan en betoogt dat uit het voorgaande voortvloeit dat de watertoets niet beperkt mag worden tot de waterkwantiteit en

het overstromingsgevaar. De watertoets moet tevens een beschrijving en een evaluatie bevatten van de impact van het bestreden GRUP op de structuurkwaliteit van de lokale waterlopen, de hydrografie, het verontreinigingsrisico voor grond- en oppervlaktewater en de migratiemogelijkheden van de aquatische fauna en flora. De huidige watertoets voldoet hier geenszins aan. Een zorgvuldige overheid had al deze aspecten in de doorgevoerde watertoets moeten opnemen. Bovendien geven de bestreden beslissingen wat betreft de waterhuishouding duidelijk blijk van schadelijke effecten op de waterhuishouding. Er wordt immers gesteld dat het overgrote deel van het plangebied erosiegevoelig is en dat bovendien het volledige plangebied niet infiltratiegevoelig is en dat door de bijkomende verhardingen (parking en speelplaats voor de school) de infiltratie van hemelwater verder wordt beperkt. Het voorgaande wijst expliciet op een schadelijk effect.

13.3. In de laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat hij in zijn memorie van wederantwoord geen bijkomende grondslag aan zijn middel heeft gegeven.

Beoordeling

13.4. In de bij de bestreden GRUP's horende toelichtingsnota's wordt onderzocht of deze plannen schadelijke effecten aan het watersysteem kunnen veroorzaken.

Uit dit onderzoek blijkt dat:

- het volledige plangebied niet overstromingsgevoelig is;
- het overgrote deel van het plangebied erosiegevoelig is. Bij de onverharde delen dient er voldoende aandacht uit te gaan naar verankerende beplanting;
- het volledig plangebied niet infiltratiegevoelig is. Bijzondere maatregelen bovenop de reeds geldende verordeningen betreffende de infiltratie van het hemelwater zijn weinig zinvol;
- het noordoostelijke deel (zaak sub I) en noordwestelijk deel (zaak sub II) van het plangebied is weinig gevoelig voor grondwaterstroming (type 3), het overige deel is matig gevoelig (type 2).

Als “Algemene conclusie” bij de watertoets van het GRUP “School Groeihoog - Jeuk” wordt het volgende gesteld:

“Binnen het plangebied zal aan de school beperkt worden bijgebouwd, dit voldoet echter niet aan de constructies die mogelijk de grondwaterstroming kunnen verstoren. Bij de inrichting van bijkomende verhardingen dient er voldoende aandacht uit (te) gaan naar de mogelijkheid tot infiltratie van het hemelwater door het gebruik van waterdoorlatende verhardingen.

Gezien het gewenste gebruik van de huidige agrarische gronden -speelplaats voor de school, parking- is het gevaar voor erosie eerder beperkt. Toch dient er voldoende aandacht te worden besteed aan het beplanten van bijv. restructies.

Als conclusie kan gesteld worden dat er geen schadelijke effecten op de waterhuishouding verwacht worden door de realisatie van de geplande functies, gebouwen en/of inrichtingen voorzien binnen het RUP”.

Als “Algemene conclusie” bij de watertoets van het GRUP “School Kleurenboom - Montnaken” wordt het volgende gesteld:

“Het is niet de bedoeling om in het plangebied bijkomende grootschalige constructies op te richten. Bij de inrichting van bijkomende verhardingen dient er voldoende aandacht uit te gaan naar de mogelijkheid tot infiltratie van het hemelwater door het gebruik van waterdoorlatende verhardingen.

Gezien het gewenste gebruik van de huidige agrarische gronden -speelplaats voor de school, parking- is het gevaar voor erosie eerder beperkt. Toch dient er voldoende aandacht te worden besteed aan het beplanten van bijv. restructies.

Er worden geen schadelijke effecten verwacht inzake waterhuishouding bij de realisatie van de geplande functies, bebouwingen en verhardingen zoals voorgeschreven in de stedenbouwkundige voorschriften bij dit RUP”.

13.5. In zoverre de verzoeker betoogt dat “het bestreden besluit tegenstrijdig is in zijn motivering nu het als conclusie van de watertoets stelt dat er geen schadelijk effect op de waterhuishouding moet worden verwacht terwijl in dezelfde paragraaf een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° (DIWB) duidelijk wordt omschreven”, dat “(e)r wordt (...) gesteld dat het plangebied reeds infiltratie- en erosiegevoelig is en door de bijkomende verhardingen de infiltratie nog verder zal worden bemoeilijkt”, waardoor “duidelijk wordt erkend dat er weldegelijk wel sprake is van een schadelijk effect in de zin van artikel 3, § 2, 17° (DIWB)” en “het bestreden besluit tegenstrijdig is in zijn motivering”, dient vooreerst te worden vastgesteld dat verzoekers

bewering als zou “door de bijkomende verhardingen de infiltratie nog verder (...) worden bemoeilijkt” in de watertoets niet terug te vinden is. Deze toets stelt, na vastgesteld te hebben dat “(h)et volledig plangebied (...) niet infiltratiegevoelig (is)” zodat “(b)ijzondere maatregelen bovenop de (...) geldende verordeningen betreffende de infiltratie van het hemelwater (...) weinig zinvol (zijn)”, enkel dat “(b)ij de inrichting van bijkomende verhardingen (...) er voldoende aandacht (dient) uit (te) gaan naar de mogelijkheid tot infiltratie van het hemelwater door het gebruik van waterdoorlatende verhardingen”. Van de door de verzoeker voorgehouden tegenstrijdige motivering is derhalve geen sprake. Aangezien geen vermindering van de infiltratie van hemelwater wordt vastgesteld, diende ook niet te worden voorzien in “de passende herstelmaatregelen en/of compensaties” in de zin van artikel 8, § 1 DIWB.

13.6. Verzoekers betoog dat de overweging dat het gebruik van de gronden voor speelplaats en parking tot gevolg heeft dat het gevaar voor erosie eerder beperkt zal zijn, een niet ter zake dienende overweging is, nu bijvoorbeeld een parking met af- en aanrijdende wagens precies erosie zal bevorderen, net zoals een speelplaats met op- en aflopende kinderen, betreft een loutere bewering die de onwettigheid van de bestreden GRUP's niet aantoon.

13.7. In zoverre de verzoeker in zijn memorie van wederantwoord aanvoert dat “de watertoets niet beperkt mag worden tot de waterkwantiteit en het overstromingsgevaar”, dat “(d)e watertoets (...) tevens een beschrijving en een evaluatie (moet) bevatten van de impact van het bestreden GRUP op de structuurkwaliteit van de lokale waterlopen, de hydrografie, het verontreinigingsrisico voor grond- en oppervlaktewater en de migratiemogelijkheden van de aquatische fauna en flora”, dat “(d)e huidige watertoets (...) hier geenszins aan (voldoet)” en “(e)en zorgvuldige overheid (...) al deze aspecten (had) moeten opnemen in de doorgevoerde watertoets”, geeft hij een bijkomende grondslag aan zijn middel en is het middel onontvankelijk.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

4. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

14.1. De verzoeker roept in een vierde middel de schending in van artikel 2.2.14, §§ 1 en 2 VCRO, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, het gelijkheidsbeginsel, het beginsel van zorgvuldige feitenvinding en behoorlijke belangenafweging als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, alsook van het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

14.2. De verzoeker steunt zijn middel op dezelfde argumenten als het derde middel in de zaak sub III.

Beoordeling

14.3. Vastgesteld wordt dat de verzoeker met een op 17 januari 2011 ter post aangetekend verzonden brief van het openbaar onderzoek in kennis werd gesteld. Om de redenen vermeld bij de beoordeling van het derde middel in de zaak sub III moet het middel verworpen worden.

5. Vijfde middel

Uiteenzetting van het middel

15.1. De verzoeker roept in een vijfde middel de schending in van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM, in samenhang met het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij zet uiteen dat in de tweede bestreden beslissing in de zaken sub I en II omtrent de milieu-effectrapportage enkel wordt overwogen dat de dienst Mer bij brieven van 30 september 2010 (zaak sub I) en 21 mei 2010 (zaak sub II) liet weten dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is. De eerste

bestreden beslissing in deze zaken rept zelfs met geen woord over een MER-verplichting. Dit terwijl er wel degelijk door de bestreden GRUP's aanzienlijke milieugevolgen ontstaan, in de zin van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM. Een GRUP dient te worden beschouwd als een plan in de zin van artikel 4.2.1 DABM. Het is immers een plan dat door een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal vlak of via een wetgevingsprocedure door het parlement of de regering, wordt vastgesteld. Dit wordt bevestigd in de rechtsleer. De bestreden GRUP's ressorteren niet onder de bijlagen I en II van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (art. 4.2.3, § 2, 1° DABM). Bijgevolg is artikel 4.2.3, § 2, 2° DABM van toepassing. Inzake een GRUP bepaalt deze laatste bepaling het volgende: “voor een ander plan of programma dan deze vermeld onder 1°, de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, niet aantoont dat dit plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben (sic)”. Er wordt in de bestreden beslissingen niet aangetoond, conform artikel 4.2.3, § 2, 2° DABM, dat het GRUP geen aanzienlijke milieueffecten kan veroorzaken. Ook in de andere stukken wordt er niet afdoende aangetoond dat er geen aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn.

Wat de zaak sub I betreft, is de school Groeihoog immers een gemeentelijke basisschool (basis- en kleuteronderwijs) die gedurende het schooljaar 2008-2009 een leerlingenaantal kende van maar liefst 235 leerlingen. Dit aantal steeg systematisch gedurende de laatste jaren (2001: 138 leerlingen, 2006: 207 leerlingen. De huidige uitbreiding van de school voorziet echter voornamelijk, volgens de toelichtingsnota, in het creëren van extra recreatieruimte en een betere organisatie van het autoverkeer (conflicten oplossen tijdens piekproblemen en het tekort aan parkeerplaatsen oplossen). Men stelt met andere woorden dat het GRUP “School Groeihoog - Jeuk”, dat voorziet in de uitbreiding van de school, op zich niet als doel heeft om meer leerlingen aan te trekken. Nochtans zal de toename van leerlingen een logisch gevolg zijn van de uitbreiding van de school, de verbetering van de infrastructuur en van de reeds vastgestelde systematische toename van leerlingen.

Wat de zaak sub II betreft, is de school Kleurenboom een gemeentelijke basisschool (basis- en kleuteronderwijs) die gedurende het schooljaar 2008-2009 een leerlingenaantal kende van maar liefst 257 leerlingen. De huidige uitbreiding van de school voorziet echter, volgens de toelichtingsnota, voornamelijk in de aanleg van een Finse piste, creëren van bijkomende speelruimte, de uitbreiding van de keuken, de verbetering van de verkeerssituatie en de extra inrichting van vier klaslokalen.

Een school en, a fortiori, de uitbreiding ervan, leidt automatisch tot aanzienlijke gevolgen voor het milieu, in het bijzonder wat betreft geluidsoverlast, mobiliteit en de verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater. De geluidshinder die een school met zich meebrengt, wordt nergens onderzocht. Nochtans kan men niet om het feit heen dat een school geluidshinder met zich meebrengt, met name geluidshinder die zelfs de normale burenhinder kan overschrijden. De screeningsnota vermeldt bovendien expliciet: “De activiteiten binnen het plangebied hebben nu reeds een zekere geluidsproductie. Het RUP zal een zekere toename van functies mogelijk maken”. In huidig dossier werd de impact van dit geluid echter niet door de overheid onderzocht. Nochtans zou een zorgvuldige en redelijke overheid met dit aspect dienen rekening te houden en bijgevolg had de overheid moeten vaststellen dat er zeker gevaar bestond dat het GRUP aanzienlijke milieugevolgen zou veroorzaken. Om deze aanzienlijke milieugevolgen te kunnen beoordelen, diende er door de overheid een MER-plan te worden opgesteld. De verzoeker stelt om deze redenen een schending vast van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM en artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

Wat de mobiliteit betreft, moet men ook een aanzienlijk gevolg voor het milieu vaststellen. Het creëren van ongeveer 30 extra parkeerplaatsen en de systematische toename van het aantal leerlingen zullen hoe dan ook een aanzienlijke impact hebben op het milieu. Dit aspect werd weliswaar onderzocht, maar werd door de overheid op ongemotiveerde wijze afgewezen.

Wat de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater betreft, bleek tijdens de screening van de MER-plicht van het GRUP “School

Groeiboog - Jeuk”, met betrekking tot de uitbreiding van de parking en de creatie van bijkomende recreatieruimte, het volgende: “Indien de onbebouwde zone (7.537 m²) volledig verhard wordt, kan dit negatieve gevolgen hebben voor de voeding van de grondwatertafel: er kan immers minder regenwater infiltreren waardoor er meer afstroomt naar riolering”. Er werd dan ook uitdrukkelijk gesteld dat er milderende maatregelen nodig waren, met name de verharding diende zoveel mogelijk vermeden te worden en, indien toch nodig, diende ze zoveel mogelijk waterdoorlatend te zijn. Nochtans wordt in beide bestreden beslissingen met geen woord over deze milderende maatregel gerept. Uit de screeningsnota bleek nochtans duidelijk dat “(i)n het westelijk deel van het plangebied (...) het grondwater volgens de grondwaterkwetsbaarsheidskaart van Limburg uiterst kwetsbaar (is) (code Aal : deklaag is kleiner dan 5 meter of zandig, onverzadigde zone is < of = 10 meter, watervoerende laag is krijt, kalksteen, zandsteen of mergel). De rest van het plangebied is kwetsbaar (ab.)”. Uit diezelfde nota bleek bovendien ook nog eens dat het volledige plangebied erosiegevoelig is. Bij onverharde delen diende er voldoende aandacht te gaan naar verankerende beplanting.

Wat de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater betreft, bleek bij de screening van de MER-plicht van het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” het volgende: “Het plangebied is volledig gelegen in erosiegevoelig gebied. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de inrichting van het gebied. Hoger gelegen akkergebieden kunnen bij regenweer potentieel zorgen voor afstromend slib richting het plangebied. Het RUP dient voldoende ruimte te voorzien voor eventuele maatregelen ter bestrijding van erosie. Een mogelijkheid is de aanleg van een grasbufferstrook rondom het buffergebied”. Met deze opmerkingen werd er in de bestreden beslissingen geen rekening gehouden. Ook is met betrekking tot het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” gebleken dat “(d)e bodem (...) uit leem (bestaat) en (...) een slechte infiltratiecapaciteit (heeft). Er wordt buffering aangeraden”. Het grafisch plan geeft geen precieze indicatie hoeveel er verhard zal worden en of er hier al dan niet waterdoorlatend materiaal zal worden gebruikt. Ook in de bestreden beslissingen wordt hierover niks gesteld. Er werd dan ook met betrekking tot het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” uitdrukkelijk gesteld dat er milderende maatregelen

nodig zijn, met name dient de voorkeur zoveel mogelijk uit te gaan naar rechtstreekse infiltratie door de aanleg van waterdoorlatende verharding. Indien waterdoorlatende verharding niet mogelijk is, moet er gebufferd worden. De bufferbekkens dienen bereikbaar te blijven voor onderhoud en er moet een maximaal verhardingspercentage in de stedenbouwkundige voorschriften worden opgelegd. Nochtans wordt in de beide bestreden beslissingen met geen woord over deze milderende maatregel gerept.

Bijgevolg moet de verzoeker vaststellen dat er zowel bij verharding als bij niet-verharding aanzienlijke gevolgen voor het leefmilieu zullen zijn, met name voor de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater. Hiermee werd in de bestreden beslissingen geen rekening gehouden. Uit het voorgaande blijkt dat zowel de deputatie als de gemeenteraad in de bestreden beslissingen niet als een zorgvuldige en redelijke overheid hebben gehandeld, daar zij geen rekening hielden in hun beoordeling van het criterium “aanzienlijke milieugevolgen” met de mogelijke mobiliteitsimpact, de geluidshinder en de impact op de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater. Bijgevolg is er een schending van de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM. Bovendien verschuilen de tweede bestreden beslissingen zich achter een brief van de dienst Mer, doch deze brief is in het administratief dossier niet terug te vinden. Een loutere verwijzing naar een brief, die voor de verzoeker niet consulteerbaar is, kan niet als afdoende motivatie worden beschouwd waarom aan de MER-plicht kan worden voorbijgegaan.

15.2. In de memorie van wederantwoord laat de verzoeker nog gelden dat het argument dat er een beroep gedaan wordt op een deskundige en zo een objectieve weergave van de werkelijkheid wordt gegeven, geenszins correct is. De deskundige (studiebureau Soresma) wordt immers aangesteld en betaald door de overheid die het initiatief tot het opstellen van het GRUP nam. Vanzelfsprekend wordt het project dan ook positiever voorgesteld dan de werkelijkheid. Sommige elementen die aanzienlijke milieueffecten kunnen en zullen veroorzaken, worden al dan niet bewust op de achtergrond geplaatst. Nochtans komt het aan een zorgvuldige en redelijke overheid toe om alle

elementen die aanzienlijke milieueffecten kunnen veroorzaken op een grondige en zorgvuldige wijze te onderzoeken.

15.3. In de laatste memorie laat de verzoeker, wat de zaak sub I betreft, nog gelden dat de huidige uitbreiding van de school Groeiboog volgens de toelichtende nota voornamelijk in het creëren van extra recreatieruimte en een betere organisatie van het autoverkeer voorziet. Het feit dat ter zake de school Groeiboog een reeds bestaande toestand wordt geregulariseerd, impliceert niet dat de milieueffecten niet moeten worden onderzocht. De verzoeker laat, wat de zaak sub II betreft, nog gelden dat de screeningsnota expliciet vermeldt dat “(d)e activiteiten binnen het plangebied (...) nu reeds een zekere geluidsproductie (hebben)” en “(h)et RUP (...) een zekere toename van functies mogelijk (zal) maken”. Voorst blijkt volgens de verzoeker in geen van de beide zaken uit het administratief dossier dat de screeningsnota integraal deel uitmaakt van de toelichtingsnota. De tweede bestreden beslissingen hebben zich de motivering zoals die in de screeningsnota is terug te vinden ook geenszins eigen gemaakt en verwijzen enkel naar de brief van de dienst Mer, zodat ook om die reden de motiveringsvereiste in samenhang genomen met de voornoemde bepalingen (de artikelen 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 DABM en artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage) zijn geschonden.

Beoordeling

15.4. Aangenomen moet worden dat de bestreden GRUP's niet van rechtswege plan-MER-plichtig zijn in de zin van artikel 4.2.3, § 2 DABM, aangezien deze plannen het gebruik bepalen van een klein gebied op lokaal niveau en voor een dergelijk plan, overeenkomstig artikel 4.2.3, § 3 DABM geen plan-MER moet opgesteld worden, voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij het DABM is gevoegd, aantoont dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

15.5. Anders dan de verzoeker blijkt voor te houden, bevinden de brieven van 21 mei 2010 en 30 september 2010 van de dienst Mer waarin wordt besloten dat het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken”, respectievelijk het GRUP “School Groeihoog - Jeuk” geen aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben, zich in de administratieve dossiers. De verzoeker betwist de conclusies in deze brieven, maar toont dit met zijn loutere bewering dat “(e)en school en, a fortiori, de uitbreiding ervan, (...) automatisch (leidt) tot aanzienlijke gevolgen op het milieu, (i)n het bijzonder wat betreft geluidsoverlast, mobiliteit en de verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater en het grondwater”, niet aan.

15.6. Wat de beide bestreden GRUP's betreft, worden in de door het studiebureau Soresma opgestelde screeningsnota's, anders dan de verzoeker voorhoudt, wel degelijk de mogelijke gevolgen van deze plannen op het vlak van de geluidshinder onderzocht. Ook de mogelijke gevolgen op het vlak van de mobiliteit worden in deze nota's onderzocht. Verzoekers loutere bewering dat “dit aspect (...) weliswaar (werd) onderzocht, maar op ongemotiveerde wijze (werd) afgewezen door de overheid”, wordt aangetoond noch aannemelijk gemaakt.

15.7. Anders dan de verzoeker voorhoudt, werd, wat het GRUP “School Groenhoog - Jeuk” betreft, zoals blijkt uit de bij dit GRUP horende stedenbouwkundige voorschriften, met de in de screeningsnota voorgestelde milderende maatregelen voor de discipline “Oppervlaktewater” wel degelijk rekening gehouden. Die voorschriften voorzien immers in het gebruik van waterdoorlatende verhardingen, in een maximaal verhardingspercentage en in de verzameling en buffering van het regenwater in geval de sportvelden en parkings omwille van speltechnisch of veiligheidsoogpunt verhard worden in K.W.S.-/monoliete betonverharding of andere naadloze verhardingen.

15.8. Wat het GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” betreft, wordt inzake de discipline “5.3 Fauna en flora” in de door het studiebureau Soresma opgestelde screeningsnota als “(m)ogelijke effecten” inderdaad weergegeven dat “(d)e activiteiten binnen het plangebied (...) nu reeds een

zekere geluidsproductie (hebben)” en dat “(h)et RUP (...) een zekere toename van functies mogelijk (zal) maken”. Daaraan wordt evenwel toegevoegd dat “het bijkomend te verwachten aandeel en rekening houdend met de minimale ecologische kwaliteit van het plangebied, maakt dat effecten van rustverstoring binnen het plangebied minimaal zijn”. Van een door de verzoeker voorgehouden “geluidshinder, die zelfs de normale burenhinder kan overschrijden”, is derhalve geen sprake, evenmin als bij de beoordeling van de mogelijke effecten van het plan wat de discipline “5.5 Mens” betreft.

Wat betreft de discipline “5.1 Bodem en grondwater” concludeert de screeningsnota dat “(v)anuit de discipline Bodem en grondwater (...) geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten (zijn)”. In de nota worden er voor die discipline dan ook “geen specifieke milderende maatregelen voorgesteld”. Inzake de discipline “5.2 Oppervlaktewater” geeft de screeningsnota als “mogelijke effecten”, onder meer, aan:

“Het plangebied is volledig gelegen in erosiegevoelig gebied. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij de inrichting van het gebied. Hoger gelegen akkergebieden kunnen bij regenweer potentieel zorgen voor afstromend slib richting het plangebied. Het is aangeraden om de erosieproblematiek te bespreken met de Watering van Sint-Truiden die de nodige ervaring heeft op dit gebied en op het grondgebied van Gingelom al met succes maatregelen heeft genomen om de erosie tegen te gaan. Het RUP dient voldoende ruimte te voorzien voor eventuele maatregelen ter bestrijding van erosie. Een mogelijkheid is de aanleg van een grasbufferstrook rondom het plangebied.

(...)

De bodem bestaat uit leem en heeft een slechte infiltratiecapaciteit (...). Er wordt buffering aangeraden. (...)”.

Meergenoemde screeningsnota komt tot de conclusie dat “(v)anuit de discipline Oppervlaktewater (...) geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten (zijn) mits rekening gehouden wordt met de voorgestelde milderende maatregelen”, meer bepaald:

- “- bij de verdere ontwikkeling van het RUP is het raadzaam om contact op te nemen met de Watering van Sint-Truiden voor maatregelen te bespreken die kunnen getroffen worden om erosie tegen te gaan;
- de voorkeur dient zoveel mogelijk uit te gaan naar rechtstreekse infiltratie door de aanleg van waterdoorlatende verharding;

- indien waterdoorlatende verharding niet mogelijk is, moet er gebufferd worden. De bufferbekkens dienen bereikbaar te blijven voor onderhoud;
- er moet een maximaal verhardingspercentage opgelegd worden in de stedenbouwkundige voorschriften”.

De verzoeker gaat er in zijn betoog aan voorbij dat het bestreden GRUP “School Kleurenboom - Montenaken” wel degelijk in een “Zone voor landschapsscherf” met bufferende functie voorziet. Hij merkt verder weliswaar terecht op dat “(h)et grafisch plan (...) geen precieze indicatie (geeft) hoeveel er verhard zal worden, en hier al dan niet water(door)latend materiaal zal worden gebruikt”, doch uit de bij het bestreden GRUP horende stedenbouwkundige voorschriften blijkt dat met de voorgestelde milderende maatregelen wel degelijk rekening wordt gehouden. Voor de “Zone voor openbaar nut” wordt een maximaal bebouwingspercentage (75%) opgelegd. Voor de niet-bebouwde delen wordt opgelegd dat “minstens 50% van alle gebruikte verhardingen (...) waterdoorlaatbaar (moet) zijn” en dat “(h)et maximum verhardingspercentage (...) 66% van de totale onbebouwde oppervlakte van de zone (bedraagt)”. Voor de “Zone voor sportpark-speelruimte”, waarin “(b)ebouwing en constructies van welke aard dan ook (...) verboden (zijn)”, wordt voorgeschreven dat “(d)e verhardingen in functie van sport- en recreatievelden mogen worden aangelegd in K.W.S.- / monoliete betonverharding of andere naadloze verhardingen, indien dit uit speltechnisch of veiligheidsoogpunt aangewezen is. In dat geval zal het regenwater van deze sportvelden en parkings via goten verzameld en gebufferd worden. Voor parkeerplaatsen worden waterdoorlatende materialen verplicht”.

15.9. Waar de verzoeker eerst in zijn laatste memorie aanvoert dat uit de administratieve dossiers niet blijkt dat de screeningsnota integraal deel uitmaakt van de toelichtingsnota en dat de tweede bestreden beslissingen zich de motivering zoals die in de screeningsnota is terug te vinden ook geenszins eigen hebben gemaakt, maar enkel verwijst naar de respectieve brieven van de dienst Mer, is dit laattijdig en is het middel onontvankelijk.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De zaken A. 202.294/X-14.931, A. 202.296/X-14.932 en A. 203.189/X-14.981 worden gevoegd.

2. De Raad van State verwerpt de beroepen.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 525 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig april 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Pierre Lefranc